Ն. 574 1887 ԱՊՐԻԼ 24 ՃՈՒՄԱ 1304 ՇԱՊԱՆ 12 ԻՒՉԻՒՆՃԻ ՍԷՆԷ

ՃԷՐԻՏԷՒ ՇԱՐԳԻՅԷ

40 ՓԱՐԱ | 40 ՓԱՐԱ

ԱՊՕՆԷ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

	12 աylւք	6 այլըք	3 այլըք
ՍԹԱՄՊՕԼ	200 ղշ.	105 ղշ.	55 ղշ.
ԹԱՇՐԱ	240 »	125 »	

Մէճիտիյէ 20 ղըրուշտան

ՊՕԼԻԹԻԳԻՅԷ ՄԻԼԻՅԷ ԹԻՃԱՐԻՅԷ ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ ՎԷ ԻԼՄԻՅԷ

ԵԷՎՄԻ ԳԱԶԷԹԱ

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻԵԱԹԼԱՐԸ

1ինճի, 2նճի վէ 3ինճի սահիֆէ ղրշ. 6
4իւնճիւ սահիֆէ 1ին 10ը. հս. » 3
Մէվատտը նաֆիյա տախի պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ խատէ օլունմայա-ճագ տըր։

Իտարէխանէսի, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 Ճիվէլէկեան մաթպաասընտա տըր։ Քեաֆֆէի մէվատտ հագգընտա կազէթանըն սահիպ վէ միւտիրի
ՏԻԳՐԱՆ ՃԻՎԷԼԷԿԵԱՆա միւրաճաաթ օլունա։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ

Սօֆիատան կէլէն սօն խապէրլէրէ կէօրէ, ազալը հիւքիւմէթ արասընտա թէհատտուս էտէն իխթիլաֆաթը չախսիյէտէն տօլայը չէհրը մէզքիւրտէ ահվալ՝ ֆէվգէլատէ պիր հալը պուհրան իչթիմալատէ պուլընմագտա իմիշ։

Գազը թէլէկրաֆլարըն պէյանընա կէօրէ, բատիգալ ֆրգասընա պիրլէշմիշ օլան մուհաֆազաքեարան ֆրգասընըն քիւչիւք պիր հէյէթի, եանի խարիճիյէ նազըրը Մ. Նաչէվիչ վէ մէմուրիյէթլէ էլան Վիէննատա պուլընան ատլիյէ նազըրը Մ. Սթօյիլօֆ՝ ըէիսը վիւքէլա Մ. Բատօսլաֆօֆըն թալէպի մուճիպինճէ եագընտա մէմուրիյէթտէն չէքիլէճէքլէր իմիշ։

Բու հալտէ հէյէթը նիյապէթ ազալարը Սօֆիայա ավտէթ իտէր իթմէզ գապինէթտօտա թէպէտտիւլաթ վուգուը մէմուլ օլուպ, եէնի հէյէթը վիւքէլանըն՝ սըրֆ այնը ֆրգայա եանի բատիգալ ֆրգասընա մէնսուպ օլան զէվաթտան թէշէքքիւլ իտէճէկի զանն օլընմագտա տըր։

Տիկէր թարաֆտան Սօֆիատա գուհուր իտէն պիր շայիայէ կէօրէ, ըէիսը վիւքէլա Մ. Բատօսլաֆօֆ իսթիֆա իտէճէք, վէ բրէնս Ալէքսանտըր տը Պաթէնպէրկին էն չէտիտ թարաֆկիրանընտան հարպիյէ նազըրը միրալայ Նիգօլայէֆ իլէ Մ. Նաչէվիչ վէ Մ. Սթօյիլօֆտան միւրէքքէպ եէնի պիր հէյէթը նիյապէթ թէշէքքիւլ էյլէյէճէքմիշ։

*

Պուլկարիստան հէյէթը նիյապէթի ազալընտան Մ. Սթամպուլօֆ իլէ Մ. Մութգուրօֆ՝ բազար էրթէսի կիւնիւ Թըրնօվայա մուվասէլէթ իտուպ, էհալի թարաֆընտան ալգըշլարլա գապուլ օլընմըշլար տըր։

ՄԸՍԸՐ

Վատի Հալֆատան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սուտանլըլար իլէ Ինկիլիզ վէ Մըսըր ասաքիրի պէյնինտէ ախիրէն պէօյիւճէ պիր մուհարէպէ վուգու պուլմուշ տըր։ Բիր ֆրգա Սուտանլըլար՝ Նուր էլ Գանզինին թահթը գումանտասընտա օլտըգլարը հալտէ ապաֆր. ապրիլին 28ինճի կիւնիւ Վատի Հալֆայը զապթ իթմէք իւզրէ իլէրլէմիշ օլտըգլարընտան, Ինկիլիզ վէ Մըսըր ասաքիրի պունլարըն իւզէրինէ հիւճում իթմիշլէր, վէ չէտիտ պիր մուհարէպէտէն սօնրա Սուտանլըլար կէրիյէ չէքիլմէյէ մէճպուր օլմուշլար տըր։ Ինկիլիզ վէ Մըսըր ասաքիրի՝ Սավա նամ մէվգէյը սիւնկիւ իլէ զապթ իտուպ, պուրատա Սուտանլըլարտան 150 քիշի թէլէֆ օլմուշ տըր։ Մըսըր ասաքիրինտէն տախի 40 գատար մագթուլ վէ մէճրուհ վուգու պուլմուշ տըր։ Ասաքիրը Մըսրիյէ՝ ասիլէրին օրտուկեահընը իչղալ իլէ, պիր խայլը էրզագ վէ 10 գըթա պայրագ զապթ իթմիշլէր տիր։ Սուտանլըլարըն գումանտանը Նուր էլ Գանզի տախի իչպու մուհարէպէտէ վուրուլուպ էօլմիշ տիր։

ԿԻՐԻՏ ՀԱՏԻՍԷՍԻ

Աթինատան ալընան մէքթուպլար՝ Կիրիտ ճէզիրէսինին մագարրը հիւքիւմէթի օլան Հանեա շէհրինտէ ախիրէն վուգուա կէլէն գարըշըգլըգլար հագգընտա պազը թաֆսիլաթ վէրիյօրլար։ Արպէտտա՝ Հանեալը պիր Իսլամըն պիր Խրիստիյան գըզընը գաչըրմըշ օլմասընտան նէշէթ իթմիշ տիր։ Մէզպուրէնին ագրապասը՝ մէրգում Իսլամը գաթլ ու թէլէֆ իթմէք իւզէրինէ պէօյիւք արպէտալար վէ սօգագլարտա մուգաթէլէ վուգուա կէլիպ, թէքմիլ շէհրտէ վէ մուախխէրէն ճէզիրէնին իչէրիլէրինտէ հէյէճան ազիմ հասըլ էյլէմիշ տիր։

Կիրիտ վալիսի Գօսթագի Անթօբուլօ բաշա հագըլթէրի՝ թէսքինը էֆքեար վէ խատէրի ասայիշ իչիւն ֆէվգէլատէ սայ ու ղայրէթ իթմիշ տիր։ Հանեատա մուգիմ տիւվէլը էճնէպիյէ գօնսօլօսլարը՝ օ սըրատա էրէքլիտէ պուլընտըգլարը հալտէ, քէյֆիյէթի խաթիխպար իտէր իթմէզ տէրհալ Հանեայա ավտէթ իտուպ, հիւքիւմէթը մէթպուալարընտան թալիմաթ վէ հարպ սէֆինէլէրի իրսալինի թալէպ էյլէմիշլէր տիր։

Էճնէպի գօնսօլօսլարը՝ կէչէն բազար կիւնիւ Հանեայա ավտէթ իթմիշլէր տիր։ Եունան գօնսօլօսը Մ. Կրիպարիս՝ Աթինատան թալիմաթ թալէպ իթմէսի իւզէրինէ, վալի բաշա հագըլթէրի իլէ պէրապէր թէսքինը էֆքեարա վէ եէնիտէն եէնիյէ գան տէօքիւլմէսինին էօնիւնիւ ալմայա վէ խատէրի ասայիշէ ղայրէթ իթմէսի իչիւն Եունան խարիճիյէ նէզարէթինտէն էմր ալըզ իթմիշ տիր։

Իչպու վագաատան տօլայը Աթինատա մուգիմ Օսմանլը սէֆիրի Ֆէրիտուն պէյ հագըլթէրի՝ կէչէն ճումա էրթէսի կէճէսի Եունան խարիճիյէ նազըրը Մ. Տրակուբիս իլէ ուզուն պիր միւլագաթտա պուլընմըշ տըր։

Իչպու վագայը էն էվվէլ Աթինատա մուգիմ Ֆրանսըզ սէֆիրի Մ. Մօնթօլօն խաթիխպար իտուպ, ամիրալ Մարքեաթգըն բաքիպ պուլունտըղը Վէյ... նամ հարպ սէֆինէսինի Կիրիտէ կէօնտէրմէք իւզրէ Ֆրանսա խարիճիյէ նազըրը Մ. Ֆլլուրանստան էմր ալըզ էյլէմիշ տիր։

Մէզքիւր հարպ սէֆինէսի՝ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ ամիրալ Մարքեաթգը համիլէն Հանեա լիմանընա մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

Էվվէլքի կիւն չէհրիմիզտէ պազը սէֆարէթխանէլէրինէ վիւրուտ իտէն թէլէկրաֆլարա կէօրէ, Հանեա չէհրինտէ թօբլանմագտա օլան էհալի բէյնէրրէյ տաղըլմայա պաշլամըշ, վէ Հանեայա ծիվար մահալլէրտէն չէհրը մէզքիւրէ կէլմիշ օլան Բուլմար էհլէրլէրինէ ավտէթ իթմիշլէր, վէ չիմտի ասայիշ թէմամէն խատէ օլընմըշ տըր։

Թայմըզըն զաննընա կէօրէ, Աւստրիա-Մաճառիստան հիւքիւմէթի Սըրպիա իլէ Ռուսիա արասընտա եագընտէ հասըլ օլընըլընա տաիր օլան շայիալարըն հիչ ասլ ու էսասը օլմատըղընը, վէ Սըրպիանըն ասլա չէօզիւլմէզ պիր սուրէթտէ Աւստրիա բօլիթիգասընտա պաղլը օլտըղընը Պապը Ալիյէ իչար ու պէյան իթմիշ տիր։

—

Վարնատան Եվրօպա կազէթալարընա չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Պապը Ալի՝ պիր Ֆրանսըզ գումբանեասընա 500 միւհիմմաթ արապասըյլա 400000 գաթ բիյատէ իւնիֆօրմասը սըբարըշ իթմիշ տիր։

—

Բէթէրսպուրկտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօր վէ իմբէրաթօրիչասը վէ վէլիահտ կրանտիւգ Նիգօլա՝ Գազագլարըն մագարրը խարէսի օլան Նօվօչէրգասգա կիթմէք իւզրէ ապաֆր. մայիսին 10ընճը կիւնիւ Բէթէրսպուրկտան հարէքէթ իտէճէքլէր տիր։ Մահը մէզքիւրըն 10ինճի կիւնիւ կրանտիւգ Նիգօլա՝ վէլիահտլարըն էօթէտէն պէրու նայիլ օլտըգլարը իմթիյազաթ իգթիզասընտան օլարագ Գազագլարըն հաթմանը եանի ըէիսի օլմագլըգ իչիւն եէմին իտէճէք, վէ օ կիւն Գազագլար թարաֆտան ասքէրի պիր ըէսմի կէչիտ իճրա օլընաճագ տըր։

—

Եօգօհամա Արնավուտլուգտա պազը միւհիմմէ վագաալար գուհուր կէլտիկի՝ Պուտուատան Վիէննա կազէթալարընա չէքիլէն թէլէկրաֆլարտա պէյան օլընըյօր։

Միրտիթի նամ Գաթօլիք Արնավուտլարըն միլլի պահատըրլարընտան պիրի օլան Բրէնք Պիպ Տօտա բաշանըն մէզարը պօզուլմուշ օլմագլա, պու խուսուս Միրտիթի տաղլարընտա ֆէվգէլատէ հէյէճանը մուճիպ օլմուշ տըր։ Շգօտրա Գաթօլիք բիսգօբօսը՝ քէյֆիյէթի Շգօտրա վալիսինէ իխպար իլէ, Միրտիթիլէրին պազը Արնավուտ Իսլամլարտան չիւպհէ իթմէքլէրինի իլավէ էյլէմիշ տիր։

Վալի բաշա հագըլթէրի՝ տէրհալ թահգիգաթը չէտիտէ իճրասընը լազըմ կէլէնլէրէ էմր իթմիշ կիպի, միւճրիմլէրին տախի աէվլէրինէ իպրէթ օլմագ իւզրէ չէտիտէն ճէզայա չարբըլաճագլարընը բիսգօբօսը մումաիլէյհէ պէյան իթմիշ, վէ պունտան պաշգա մէզքիւր մէզարը թամիր իթտիրիպ, գըրըլմըշ օլան խաչըն եէրինէ տիկէր պիր խաչ վազ իթտիրմիշ իսէ տէ, Միրտիթիլէր պու գատարըյա խօշնուտ օլմայըպ ախզը ինթիգամ ալմագ իչիւն 7նէֆէր Արնավուտ ասքէր գաթլ ու թէլէֆ իթմիշլէր տիր։ Պունըն իւզէրինէ վալի բաշա հագըլթէրի գաթիլլէրին տէրտէսթի վէ Միրտիթիլէրտէ խատէրի ասայիշ իչիւն լազըմ կէլէն թէտապիրի իթթիխազ էյլէմիշ տիր։

Եինէ մէզքիւր թէլէկրաֆլարըն պէյանընա կէօրէ, պիր Արնավուտ չէթէսի՝ ապաֆր. ապրիլին 19 վէ 23իւնճիւ կիւնլէրի Սըրպ հուտուտընը թէճավիւզ իթմիշ իսէ տէ, Սըրպ ժանտարմալարը թարաֆընտան կէրի բիւսկիւրթիւլմիշ տիր։

—

Սըրպիա գրալիչասը Նաթալի մայիս 12տէ վէլիահտ իլէ պէրապէր Ֆըրմա ազիմէթ իտէճէք վէ Պուգարէշ իլէ Եաշ չէհիրլէրինտէն կէչէճէք տիր։

—

Աւստրիա իմբէրաթօրիչասը Էլիզապէթ՝ Ռումանիա գրալ վէ գրալիչասընըն խատէրի վիզիթա իթմէք իւզրէ եագընտա Պուգարէշէ կիտէճէք, վէ պիր իքի կիւն Սինայի սէրայընտա միւսաֆիր օլաճագ տըր։ Միւշարէլէյհա իմբէրաթօրիչա՝ պու սըրատա Ռումէն լիմանընը թաճսիլիյէ ուղրաշմագտա իմիշ։

—

Գութրա մատտէսինտէն տօլայը մահպուս օլան Եունան զապըթանը թէմէրիզը տավա իթմէքլէրի կիպի, պու իշ իչիւն տիկէր պիր չօգ զապըթան տախի թահթը թէվգիֆէ ալընմըշլար տըր։

—

Զինտէ Բէնանկա կիթմէքտէ օլան Պէնբա նամ վաբօր՝ Ֆօրմօզ ատասը գուրպինտէ տիկէր պիր վաբօրլա չաթըշըպ պաթմըշ վէ 150 նուֆուս թէլէֆ օլմուշ տըր։ Պօղուլանլար միյանընտա հիչ պիր Եվրօպալը եօգմուշ։

—

Ղարպի Աւստրալիատա վագը Բէրթ նամ մահալտէն խապէր վէրիլտիկինէ կէօրէ, ապրիլ 22տէ չըմալը չարգի սէմտլէրի իւզէրինտէ ինճի ավլայան պիր չօգ գայըգլար՝ բէգ չէտիտ պիր պօռա վէ ֆուրթունայա թութուլարագ, քիմիսի ղարգ օլմուշ վէ քիմիսի չիտտէթլէ բիւզկեարտան էնկինէ տօղրու աթըլմըշ, վէ պէօյլէճէ 550 նուֆուս ինճի ավճըսը պօղուլմուշ տըր։

—

Ախիրէն վէֆաթ իտէն Վատիկան թէչրիֆաթ նազըրը Մօնսէնեօր Գաթալտի 250,000 ֆրանգտան իպարէթ օլան թէրքէսի սէրվէթինի Բաբա հազրէթլէրինէ թէրք ու վասիյէթ իթմիշ տիր։

ՌԷՍՄԻ

Շգօտրա վիլայէթի էհալիսի պէյնինտէ ճարի օլան գան տավալարընըն սուլհէն ֆասլը հագգընտա չէրէֆսատըր օլան իրատէի Սէնիյէի ճէնապը Բատիշահի՝ պիլճիւմլէ էրքեանը վիլայէթ վէ վիւճուհը մէմլէքէթ հուզուրընտա ճիւմլէյէ իլան վէ թէֆհիմ օլընմագլա, տավալարը մէզքիւրէ հազրէթը Խիլաֆէթբէնահի ումումի թարաֆընտան էտա օլընըպ, օլպապտէ Շգօտրա վիլայէթը ճէլիլէսինտէն վարիտ օլան թէլէկրաֆնամէ լէտէլ արզ մանզուրը ալի պույրուլմուշ օլմագլա, պէր վէճհը զէյլ նէշր ու իլան օլընուր։

Մաալէյհի հիւմայուն պաշ քիթապէթը ճէլիլէսինէ,

Ճէնապը ֆէյյազը մութլագ Բատիշահը ատիլ վէ էչֆագ վէլինիյմէթը պիլճիւմլէ ալէմ էֆէնտիմիզ հազրէթլէրինին քէմալը աֆիյէթլէ հէմիշէ ումուրը խայրիյէյէ մուվաֆֆագ պույուրուլուն, ամին։

Շգօտրա գասապաթ վէ ծիվար էհալիսի պէյնինտէ բէյնէրրէյ գուհուրա կէլէն գաթլտէն միւնպաիս խըրսը ինթիգամ եալըրըզ գաթիլէ ինհիսար իթմէյիպ, մէնսուպ օլտուղը գապիլէսինին մասումլարընա վարընճայա գատար պիլճիւմլէ չիւմուլ էտէ չումուլի, վէ պինաէն ալէյհ թարաֆէյն գապիլէլէրի էֆրատը գիւքիւրլըրըն էհքամիկէրինէ խասմ ճան օլմագ ատէթը գապիհասը միւլայէմէսի իլէ 12 սէնէտէն պէրու թէքէվվիւն իտէն գան տավալարը՝ էհալինին գըսմը ազէմինի էմնիյէթը ճանտան մահրում պըրագմըշ, վէ պունլար զըրաաթ վէ թիճարէթ իտէմէտիքլէրի ճիհէթլէ, էվլէրինտէ գափանարագ միւզայէգանըն նիհայէթ տէրէճէսինէ վարըրըլմըշ իտի։ Պինաէնալէյհ սայէի մաատէլէթվայէի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիտէ Շգօտրայա վիւսուլը չաքէրանէմլէ պէրապէր պու հալը էսէֆիշթիմալըն ըէֆ ու իզալէսի իլէ թաամիմ վէ թէէյյիտը էմնիյէթ վէ հուսուլը ումրանիի մէմլէքէթ էսպապընա նազարը միւթալէայա պաշլամըշ, վէ պունըն չարէի էսասիյէսի կէօրիւնէն սուլհը ումումինին հուսուլի իչիւն պազը վէսայիլ իլէ ճէլպ օլունան ծիպալ բուէսասընըն վէ միւթէնէֆֆիզանը էհալինին պու եօլտա ամալ վէ էֆքեարընա չալըշըլարագ, պիր չօղլարընըն մուվաֆագաթը հասըլ օլաճա-ղը անլաշըլմըշ օլմագլա, օլպապտէ վուգու պուլան արզ ու խաթիրնամա ճէվապէն, Պապը Ալի ճանիպը սամիխլառունտէն ալընան էմր վէ մէէզունիյէթէ խիմթինատէն պիլճիւմլէ Շգօտրա վէ հէվալիսի էրքեանը վիլայէթ վէ իւլէմայը իսլամիյէ վէ իւլէմայը մէսիհիյէ վէ ռուհպանը ուղլէման պանտօ մուգիմա վէ 2 թապուր ասաքիրը նիզամիյէյի Շահանէ վէ պինլէրճէ էհալի՝ Շգօտրա հիւքիւմէթ գօնաղը մէյտանընա ճէլպ վէ ճէմ իլէ ամալ վէ նիյաթը խայրիյէթպայաթը հազրէթը Թաճտարինին պիրի վէ էն պիրինճիսի թէպաասընըն Շահանէնին հուսուլը ասայիշ վէ էմնիյէթի վէ քէմալը սէրպէսթի իլէ քէսպը րիֆահ ու սաատէթի գազիյէսինէ մաթթուֆ օլտուղընտան, վէ Շգօտրանըն իսթիտատը տէրէճէսի իլէ ղայրը մունասիպ օլարագ նազարը թէէսսիւֆլէ միւշահէտէ օլունան թէտէննիի թիճարէթ վէ մաամուրիյէթի իսէ, էհալինին եէքտիկէրինէ օլան էմնիյէթսիզլիկլէրինտէն թէվէլլիւտ իթթիկինտէն, ուսուլը ճարիյէսի վէճհիլէ պու տավալարըն սուլհէն թէսվիյէսի հիւքմը իրատէի Սէնիյէ իգթիզասընտան օլտըղը, վէ պունա իթաաթ իթմէյէնլէր հագգընտա միւճազաթը չէտիտէ իճրաաթ մուգարրէր պուլունտըղը պէրթաֆսիլ թէֆհիմ իլէ ալընմըշլա, ճիւմլէ թարաֆընտան ֆէվգէլատէ իգհարը պէշաշէթ վէ չատըմանի իլէ հէր լիւթֆը ճէլիլը թէպաասը սատըգայի Շահանէսի իչիւն պիր նիյմէթը ուզմա վէ հայաթպախչա օլան զաթը ագտէսը Հիւմայունը ճէնապը ճիհանպանինին թէվամը էօմիւր վէ իգպալ վէ հաքիմ վէ միւլքիւ թէհքիմաթլարըյլէ թէշէքքիւրաթ վէ միւլքիւ ֆէրմաներինին տէվամը մուվաֆագաթլարընա պու սուրէթլէ տուայը ատէմէ պէգեա իլէ, ալէլ ումում Թաճտարը մագամընա, ալէլ ումում Հագաշէնին իւմէրանըն պու իշտէ հազըր պուլունան Բատիշահըմըզ պին եաշա» նիտալ իճապէթ ինճիլիվասը իլէ մէյտանը տալ ու իմտատ վէ պիր նէ ըէսմի կէչիտ իճրա իտէրէք, իրատէի Սէնիյէի հագ-րէթը Բատիշահինին թէպլիղինէ պու պույուրուլտուգը խայրիյէ վէսիլէսի հազրէթը Խիլաֆէթբէնահիտէն ըէֆ ու իզալէսի իլէ թէէմինաթը ֆէվգէլատէ ճէմիլէսինին հիւսնիւ մուվաֆագաթը ճէլիլէսինի տէվլէթլերինէ սամինի եէրէֆթիլտիկլէրինտէն էհալինին պու պապտագի թէշէքքիւրլէրի էֆլաքի միւլքիւ ամալին ապպատին էգաքարիյէ վէ թէշէքքիւրաթը պիհատիտէ ալիյէսինի արզ իլէ ... խիտմէթը պիլճիւմլէ արզ ու ինհա օլընուր, օլ պապտա

Վալի վէ գումանտանը
Շգօտրա Մուշիր
ԹԱՀԻՐ

Ֆի 17 Նիսան 303

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Էրզրում վիլայէթի մէքթուպճըսը Օսման Զէքի պէյէ րիւթպէի ուլա սընֆը սանիսի,

Մէքթէպը Սուլթանը Ֆարիսի մուալլիմի Ֆէյզի էֆ. յէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Սամսուն սանճաղը մէճլիսը իտարէսի ազասընտան Ապտուլլահ բաշազատէ Մահմուտ պէյէ րիւթպէի սանիյէ սընֆը սանիսի,

Սամսուն սանճաղը պէլէտիյէ ըէիսի Ահմէտ Նաֆիզ էֆ. յէ րիւթպէի սալիսէ,

Այաշ գազասը խանէտանընտան վէ մէճլիսը իտարէ ազասընտան Նաիմ էֆէնտիզատէ Էօմէր Հագգը էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ,

Այտըն վիլայէթինէ թապի Մէքրի գազասը միւթէպէրանը էհալիսինտէն Լիօզիտի Նիգօլա էֆէնտիյէ րիւթպէի սալիսէ, վէ մէճլիսը իտարէի գազա ազասընտան Եանի էֆէնտիյէ տէրկեահը ալի գաբուճը պաշլըղը թէվճիհ պույուրուլմուշ տըր։

*

Թօբխանէի ամիրէ տիվանը հարպը տախիլի ըէիսի միրլիվա Ալի Րիզա բաշայա թէպտիլէն, վէ սէնայի ալայլարը միրը լիվասը Ալի բաշայա միւճէտտէտէն 3ինճի րիւթպէտէն Նիշանը Օսմանի, վէ 2ինճի սէնայի ալայը գայմագամը Ալի պէյ իլէ Միւհէնտիսխանէի պէրրիի Հիւմայուն հօճալարընտան գայմագամ Թէվֆիգ պէյէ միւճէտտէտէն 4ինճի րիւթպէ Մէճիտի նիշանլարը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Բարիզ 5 մայիս

Մ. տը Կիէրսին խարիճիյէ նէզարէթինտէն չէքիլմէսի՝ գաթիէն մուգարրէր օլուպ, պու խուսուսըն եագընտա վուգու պուլաճաղը Մօսգովատան ալընան պիր թէլէկրաֆտա պէյան օլընըյօր։ Գօնթ Շուվալօֆ՝ Մ. տը Կիէրսին եէրինէ թային օլունաճագմըշ։

Բէթէրսպուրկ 5 մայիս

Ռուսիա վէ Աֆղան հուտուտընըն թահտիտի հագգընտա իճրա միւզագէրէյէ մէմուր օլան գօմիսիօն՝ իւմուրը իլէ թէֆա օլարագ ագտը իճթիմա իթմիշ տիր։ Ֆագաթ պու իճթիմատէ հիչ պիր գարար իթթիխազ օլունամայըպ, կէլէճէք սալը կիւնիւ պիր տաhա իճթիմա գարարկիր օլմուշ տըր։

Իքինճի իճթիմատէն սօնրա մէզքիւր գօմիսիօնըն տաղըլաճաղը միւհթէմէլ կէօրիւնիյօր։

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Ռուսիա սէֆիրի Մ. Նէլիտօֆ՝ պու կիւն Սէլամլըգ ըէսմինտէն սօնրա հուզուրը հազրէթը Բատիշահիյէ գապուլ պույրուլաճագ տըր։

—Սատրազամ հազրէթլէրի՝ էվվէլքի կիւն Պէյօղլընտա Ինկիլթէրա սէֆարէթխանէսինէ կիտէրէք, սէֆիր Սըր Ուիլեամ Ուայթ իլէ միւլագաթ իթմիշ տիր։

—Ալէմանիա սէֆիրի Մ. Ռատօվից՝ էվվէլքի ագշամ սէֆարէթխանէտէ Իթալիա սէֆիրի Պարօն Պլան իլէ զէվճէսինէ իքրամէն պիր զիյաֆէթ վէրմիշ իտուպ, պունտա Խարիճիյէ նազըրը Սաիտ բաշա հազրէթլէրի իլէ, Պէլճիգա վէ Սըրպիա սէֆիրլէրի, Ամէրիգա սէֆարէթի մասլահաթկիւզարը, Հօլ բաշա վէ զէվճէսի վէ սաիր պազը էճնէպի միւթէպէրանը ֆամիլեալարը իլէ պէրապէր հազըր պուլունմուշլար տըր։

Խարիճիյէ միւսթէշարը Տատեան Արթին էֆէնտի հազրէթլէրի տախի մէզքիւր զիյաֆէթտէ տավէթ օլընմըշ իսէ տէ, Նամիզաճըլըղը հասէպիլէ ինապէթ իտէմէմիշ տիր։

Տէրսաատէթ 4 մայիս 1887

—Թարապլուսը-Ղարպ վիլայէթինտէ Ֆիզան միւթէսարրըֆը Եահեա Նուզհէթ պէյ հազրէթլէրի՝ ալուրը էմր իւզէրինէ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—Աթինատա Գըրմըզը Խաչ ճէմիյէթի Արնավուտքէօյ հարիգզէտէկեանը իչիւն 4000 ֆրանգ եանէ իթասընա գարար վէրմիշ տիր։

Հարիգզէտէկեանը մէրգումէ իչիւն Գալաթա Թիւճճարընտան Թէօտօսսամթօս պիրատէրլէր՝ 160 չիֆթ գունտուրա, Ֆէնէրտէ Մուխլիօ մահալլէսի էհալիսի 1201 ղրուշ իլէ պիր մըգտար չամաշըր, Մ. Սթավրօ Բասգալօբուլօ 17 գըյէ բէյնիր վէ Մ. Սգօրտօս 3 գազէվի բիրինճ իթա էյլէմիշլէր տիր։

Շէհրիմիզտէ միւթէչէքքիլ «Պրիթիչ Րըլիէֆ Ֆօնտ» նամ Ինկիլիզ ճէմիյէթը խայրիյէսի թարաֆընտան տախի Ինկիլիզ սէֆիրինին զէվճէսի Մատամ Ուայթա պիր մէքթուպ եազըլարագ, կէչէնտէ Ինկիլթէրրա սէֆարէթինտէ վէրիլէն պիր գօնսէրին հասըլաթընտան մէզքիւր ճէմիյէթ իչիւն թէֆրիգ վէ իրսալ օլընան 200 լիրա եանէ 100 լիրասը Արնավուտքէօյ հարիգզէտէկեանընա վէրիլմէսի թէքլիֆ օլընմըշ տըր։

—Սըրպիստան սէֆիրի Մ. Նօվագօվիչ կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ Ռում Բաթրիգխանէսինէ կիտէրէք, Բաթրիգ հազրէթլէրինէ 15000 ղրուշ թէսլիմ իթմիշ տիր։

Սըրպիա հիւքիւմէթի Ռում Բաթրիգխանէսինէ պունտան ագտէմ սէնէվի պիր թախսիսաթ պաղլամըշ օլտուղը հալտէ, հէր նէ սէպէպէ մէպնի իսէ թախսիսաթը մէզքիւրէ պիր գաչ սէնէտէն պէրու քէսիլմիշ իտի։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Իզմիր Գատատական Ազգ. Վարժութիւնը՝ համիյէթքեարը մէշհուր Սպարթալեան Յովհաննէս էֆէնտիյէ միլլէթճէ պիր էսէրը մէննէթտարի օլմագ իւզրէ էֆէնտիի միւշարէլէյհին եազըը պօյա ըէսմինի չըգարարագ, միւշարէլէյհին միւճէտտէտէն ինչա իթտիրմիշ օլտուղը Մէսրօպեան մէքթէպինէ թալիգ իթմէ մէկէ գարար վէրմիշ օլմագլա, պու քէրրէ ըէսմը մէզքիւր Եվրօպատան մախսուսէն կէթիրթիլմիշ նակարլըգը պիր չէրչիվէ իչինէ ալըրարագ, մէքթէպը մէզքիւր Թանգարանընտա ասըլմըշ տըր։

ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ

Ալէք Անտան էֆէնտի թէրճէմէքէրտէսի օլարագ պունտան ագտէմ թէֆրիգա մագամընտա կազէթամըզտա տէրճ իտիլէն ՍԻՄՕՆ ՎԷ ՄԱՐԻ սէրլէվհալը ըօման՝ պու քէրրէ 688 սահիֆէտէն իպարէթ օլտըղը հալտէ ճէսիմ պիր ճիլտ քիթապ հալինէ վազ ու թէճլիտ իտիլէրէք, պու կիւնտէն իթիպարէն 15 ղրշ. ֆիյաթլա մաթպաամըզտա, Սթամպօլտա Զագմաճըլար եօգուշընտա Գավաֆեան Յովսէփ էֆէնտինին քիթապճը տիւքքեանընտա վէ Պաղչէ գաբուսընտա Պօղօս վէ Յակոբ Աղաճանեան իլէ Պէյօղլընտա Աղաճանեան Սահակ էֆէնտինին Ռէթչինոլլաչվէ տիւքքեանլարընտա վէ կազէթա մաղազալարընտա վէ սաիր քիթապճը տիւքքեանլարընտա ֆիւրուխթ իտիլմէքտէ պուլունտուղը իլան օլընուր։

ՊՐՈՒՍԱ ՔԻՒՔԻՒՐՏԼԻՍԻ

Պու սէնէ տօղրուճա մէզքիւր պանեօյա թէշրիֆ պույուրաճագ օլան իւթիճեաճքեարանըն տէֆը սուհուլէթ վէ ճէլպը միւնտէֆիֆէթլէրի զըմնընտա պանեօլարա միւթէմատիյէն օլան օտա վէ տաիրէլէր (եանի էվլէր) կիրալըգ թէֆրիշ իտիլմիշ տիր։ Հէր չախս իչիւն թէնզիլ եաթագ վէ հէր տիւրլիւ լէվազըմաթ վէ նէֆիս թաամլար հազըր պուլունաճագ տըր։ 15—6

Տէրսաատէթ Թրամվայ Շիրքէթինտէն կէլէն իլան.
1887 ապրիլ 1ինտէն 30ընա գատար օլան հասըլաթ.

		Ալըն	Կիւնտէ
Պէչիքթաշ խաթթը սալ աէչէ ղշ.		167,469.	5582.30
Սթամպօլ » » »		146,436.25	4881.21
Շիշլի » » »		165,286.50	5509.55

ՄԻՒՏԻՐԻՅԷԹ

ՍՕՆ ԲՕՍԹԱ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ԽԱՐԻՃԻՑԷ

ԱԼԷՄԱՆԻԱ

Ալէմանիա Մէճլիսը մէպուսանը Թարաֆընտան ախիրէն գապուլ օլընան գիլիսէ գանունը՝ պու քէրրէ իմփէրաթօր Կիյեօմ Թարաֆընտան Թասդիգ օլընմըշ վէ ադիպինտէ րէսմի կազեթա իլէ նէշր ու իլան խոլընմըշ տըր։

Ալէմանիանըն Րէյխշթակ մէճլիսինտէն նասպ օլընան պիւտժէ գօմիսիօնը՝ իքմալը միւզաքէրաթ իտէրէք, գըշլալար իլէ ֆէննի հարպ տէմիր եօլլարը ինշաաթը վէ օրտունըն Թէզեիտը մէսէլէսը իչիւն հիւքիւմէթ Թարաֆընտան Թալէպ օլընան գամմը Թախսիսաթը գապուլ իթմիշ տիր։

Ալէմանիա իմփէրաթօրը՝ Իսպանիա նախըպի հիւքիւմէթի օլան գրալիչա Գրիսթինէ իլթիֆաթլը պիր Թէլէկրաֆ քէշիտէ իտէրէք, միւթէվէֆֆա Ալֆօնս գրալըն Թասվիրինի Սթրազպուրկտաքի Իւհլան ալայընա իրսալ իթմէսինտէն տօլայը միւշարիւնիլէյհա գրալիչայա Ալէման օրտուսը նամընա պէյանը Թէշէքքիւր իթմիշ տիր։

Կէչէն հաֆթա պիր կիւն Ալէմանիա վէլիահտը բրէնս Կիյեօմըն սէրայընտա քէնտի մախսուս մալիկեանէսի պիրինին վէլատէթինէ միւթէալլիք հէմ մախսուս միւնասէպէթիյլէ իճրայի զիաֆէթի խոնուլմուշ, բրէնս Պիզմարգ՝ միւշարիւնիլէյհ քիւչիւք բրէնսէ ուֆագ պիր լանթէրնա հէտիյէ կէթիրմիշ իտի տէ, չօճուգ՝ իւչ կիւն սօնրա սըգլաչարագ բրէնս Պիզմարգա կէլիպ, էլի չաբուգ խօրուլտըղընտան նաչի մէզքիւր լանթէրնայը չալամատըղընը պիլտիրիյան, քէնտիսի պիր հաւա չալմասընը Ալէմանիա պաշ վէքիլինէ րիճա իթմիշ օլմաղլա, բրէնս Պիզմարգ՝ վար գուվվէթիյլէ լանթէրնանըն գօլընը չէվիրմէյէ պաշլամասը իւզէրինէ չալկընըն չըգարտըղը բաղըրտըսըտան՝ քիւչիւք պէօյիւք պիլճիւմլէ խանէտանը իմբէրաթօրի ազալարը բրէնս Պիզմարգըն պաշընա Թօփլանմըշլար վէ միւշարիւնիլէյհին էտրաֆընտա հօրա Թէփմէյէ պաշլամըշլար տըր։

Վէլիահտ բրէնս Կիյեօմ՝ քէնտի իւք էվլատընըն տախի պու հօրայա տախիլ օլտուգլարընը կէօրիւնճէ, բրէնս Պիզմարգա խիթապէն, «չօճուգ ամճայըդ չէյ, միւսթագպէլտէ իմփէրաթօր օլաճագ չու քիւչիւք բրէնսի չիմտիտէն խըթէտէյնինիզ կիպի օյնատըյօրսընըզ» տէմիշ տիր։

Լօնտրատա միւքիմ Ալէմանլար՝ Թախթա ճիւլուսըն ըլլընճի սէնէսի միւնասէպէթիյլէ գրալիչա Վիգթօրիայա պիր հէտիյէ Թագտիմ իթմէք նիյէթինտէ պուլընտուգլարընտան, միւշարիւնիլէյհա գրալիչա՝ Ալէմանիա վէլիի ահտընըն Թէքմիլ խանէտանընը մուսավվիր պիր րէսիմ գապուլ իտէճէկլէրի պէյան իթմիշ, վէ վէլիի ահտ տախի՝ ֆամիլեասըյլա պէրապէր րէսիմնի չէքտիրմէկէ մուվաֆագաթ էյլէմիշ տիր։

Մ. Գաթգօֆ՝ Մօսքօվսքի Վէտօմօսթի կազէթասընտա պու քէրրէ ենէ պիր պէնտ նէշր իտէրէք, Ալէմանիայա էհէմիյէթ հիւճում ու Թէարրուզ իթմիշ տիր։ Մուհարրիրը միւմաիլէյհ՝ Ռուսիանըն Ալէմանիա վէ Աւուսթրիայա էագլաշմասըղը հալտէ տիւշարը խարապիյէթ օլաճաղընը վէ Ինկիլթէրրա աէյհինէ պիր չէյ խարամայաճաղընը տախի Ալէման կազէթալարընըն նէշրիյաթը ախիրէսինէ ճէվապ վէրէրէք, Պալգան չէպիհճէզիրէսինտէ Ինկիլիզ էնթրիգալարընըն՝ բրէնս Պիզմարգ բօլիթիգասը սայէսինտէ օ տէրէճէ մուխաթարալը օլտուղընը պէյան իթմիշ տիր։ Էյէր Ռուսիանըն իշի խալըրսա Ինկիլթէրրա իլէ օլաճագ իտի, չօգտան պէրու Պուլկար մէսէլէսի գալմազ իտի։ Լաքին Ալէմանիա՝ Ինկիլթէրրայը Ռուսիա աէյհինէ տայմա իլթիզամ իթմիշ տիր։ Մ. Կլատսթօն՝ Ռուսիյա էագլաշմագ խըթէտիկինտէ, Ալէմանիա պաշ վէքիլինին կազէթալարը՝ միւշարիւնիլէյհէ օ տէրէճէ չիրթէթլէ հիւճում ու Թէարրուզ իթմիշլէր տիր քի, Մ. Կլատսթօն՝ մագամը հիւքիւմէթթէն տիւշմիշ տիր։ Ռուսիայա աաշը էգպէր օյան լորտ Սալիզպէրինին մագամը հիւքիւմէթէ նասպը՝ Պէրլինտէ քէմալը մէսէրրէթլէ Թէլագգը օլընմըշ տըր։

Մ. Գաթգօֆ իշպու պէնտը չէտինտէ խիթամ վէրտիկի սըրատա, Ինկիլթէրրանըն միւզքիւր պիր պուհրան կէչիրմէքտէ օլտուղընը վէ Ռուսիանըն անընլա չաթըշմագտան գօրգմատըղընը վէ իհթիմալ պիր վագըթ կէլիպ հիսսալարըն Թէսվիյէ օլընաճաղընը վէ բրէնս Պիզմարգըն հիչ պիր չէյ խարամայաճաղընը պէյան իթմիշ տիր։

ԻՄՓԷՐԱԹՕՐ ԿԻՅԵՕՄԸՆ ՄՈՒՀԱՊՊԷԹԻ

Սթանտարտըն Պէրլին մուխպիրի աթիտէքի հիքեայէյի նագլ իտիյօր։

«Կէչէն բազար կիւնիւ Մօրավիանըն Իկլաւ չէհրինտէ կէնճ պիր գըզըն րէսմը իզտիվաճը վուգու պուլմուշ, իմփէրաթօր Կիյեօմ՝ 6 սէնէ էվվէլ պու գըզը հաչթէյնտէ Թանըյալըրտան պէրու մէրգումէյէ բէք զիյատէ մէրագ իթմիշ իտի։ Իմփէրաթօրը միւշարիւնիլէյհ՝ հաչթէյնտէ էսնաի իգամէթինտէ, բէնչէրէսինտէ օթիւրուպ, հէր կիւն մէրգումէ գըզը Սթաւպինկէր-Բլաց մէյտանընտա հիւքիւմտարըն իգամէթ իթտիկի օթէլին գարշըսընտա քեաէն պիր խանէնին բէնչէրէսինտէ կէօրիւր իտի։ Պու գըզ՝ պիր չուհա ֆապրիգաթօրընըն քէրիմէսի տիր։ Պիր կիւն գըզ՝ բէնչէրէսինտէ կէօրիւնմէտիկինտէն, իմփէրաթօր՝ պունըն սէպէպինի սօրտուրմագ իչիւն պինպէֆա խավէրլէրինտէն պիրինի կէօնտէրմիշ տիր։ Իխթիյար իմփէրաթօր՝ հէւմանիւ Թէրպիյէ ալմըշ օլան վէ լաքին կիւզէլ պիր չէյ օլմայան մէրգումէ գըզըն վէրտիկի մէրագընտան վազ կէչմէմիշ տիր։ Իմփէրաթօր՝ աէյրանիկեաստա մէրգումէյէ Թէսատիւֆ իթմէտէ անընլա գօնուշըր, վէ հէր սէնէ էրթէսի սէնէ տախի հաչթէյն կէլմէսի իչիւն մէրգումէտէն վաատ Թալէպ իտէր իտի։ Քէզալիք իմփէրաթօր՝ էվլէնտիկի վագըթ քէնտիսինէ խապէր վէրմէսինի տախի գըզա աէյլէմիշ օլտուղընտան, կէչէն գըզ իմփէրաթօր՝ մէրգումէ գըզըն իզտիվաճտա պիր Թիւճճարըն օղլը Ֆիլիփ իլէ նիշանլանտըղընը խապէր ալարագ, տիւյիւնինի իւք կիւնիւ գըզա էլմասը կիւզէլ պիր պիլէզիք կէօնտէրմիշ, վէ պու հէտիյէ իւրէ պաշ մատալյոնի պիր մէքթուպը պուլընմուշ, պունտա պիլէզիկին պիզզաթ իմփէրաթօր Թարաֆընտան ինթիխապ օլընտըղը պէքիւհ կիւնիւ պիլէզիկի գօլընա Թագմասընա իմփէրաթօրըն արզու էյլէտիկի մէրգումէյէ խապէր վէրիլմիշ տիր։»

ԳՈՒԼԱԳՍԸԶԵԱՆ ՄԱՐԳԱՐ ԷՖ.ՆԻՆ ՄՈՒՀԱՔԷՄԷՍԻ

Եազտըղըմըզ վէճհլէ, Գուլագսըզեան Մարգար էֆէնտինին մուհաքէմէսինէ՝ տիւնքի բէնչէնպէ կիւնիւ սաաթ 6 պուչուգտա մահքէմէի ճինայէթտէ պէնէն տէվամ օլընմըշ տըր։

Հէյէթը մահքէմէ քէմակէվալ հազըր օլտըղը կիպի, միւտտաիի ումումի մուավինի Համտի էֆէնտի իլէ, մաղնուլէյհ Մարգար էֆէնտի վէ վէքիլի Սարրաֆ Թօրոս էֆէնտի վէ միւտտաիի չախսիլէր վէ վէքիլլէրի Միշէլ Ցօրիզա էֆէնտի վէ պիր խայլի սամիին հազըր իտի։

Րէիս իշպու ճինայէթ հագգընտաքի Թահգիգաթըն խիթամ պուլտըղընը պէյան իթմէսի իւզէրինէ, միւտտաիի ումումի մուավինի Համտի էֆէնտի գըյամլա, պիր վէճհը աթի պէյանը միւտտէա էյլէտի։

Իքի տէֆա տըր իճրա գըլընան մուհաքէմէ՝ Լազարինին գաթլի օլան միւթթէհիմ հագգընտա իտի, Պիտայէթը մուհաքէմէտէ, միւճիպը գաթլի օլան ահվալ վէ էսպապը իթհամ պէյան օլընմըշ իտի։ Կէրչի էվվէլճէ արզ օլընան չէյ՝ Թէքէրրիւր իտէճէկ տիր, իչին էհէմմիյէթինէ մէպնի սէօզլիւմ ուզանաճագ տըր։

Պու գաթլ մէսէլէսի՝ Մարգարըն պալտըղը էլմէն իլէ Լազարինին հուսուլէ կէթիրտիկլէրի աշգ ու մէվտանըն նէթիճէսի տիր։ Շու մուամէլաթ՝ էլմէն իլէ չահիտլէրին իֆատէսի իլէ սապիթ տիր։ Սաաթ 11ռէ Մարգար Վօյվօտա գարագօլխանէսինտէ Լազարյի կէօրմիշ վէ իտտաաի սըրգաթ իթմիշ տիր։ Բօլիստէ տախի իտտաասընը Թէքրար իթմէսի Թէքլիֆ օլընմըշ վէ Մարգար կիտէրէք Լազարի տէ քէֆալէթլէ սալըվէրիլմիշ տիր։ Ուսթասընըն տիւքքեանընա կիտէրէք եօթէ պէրի տօլաշըր իքէն, սաաթ 1ի չէյրէք կէչէրէք գաթլ վուգուա կէլմիշ տիր։

Բանայօթըն իֆատէսինէ նազարէն, լանթէրնա չալընըյօր վէ պիր գաչ քիշի օրատա տուրույօր իտի։ պու արալըգ պիրի աչաղը, տիկէրի եօգարը կիթտի, «սթասու, սթասու» տէնիլէրէք պիր տապանճա բաթլատը։ Պու գաթլ՝ ախէրի Թարաֆընտան իճրա օլընսա իտի, գաթիլ եօգարը կիթմէզ իտի։ չիւնքի օ սօգագ չըգմազ իտի, վէ օրատա Մարգարըն էվի վար իտի։ Հէմ տէ գաթլտէն մուգատտէմ օ պիր իքի քիշի պայըլտը, արթըգ գաթլի ախէրինէ իսնատա մահալ եօգ տըր։ չիւնքի գաթիլ պալօն իլէ ուչմամըշ տըր։ Բանայօթ՝ չիշման էրմէնի վուրտու տէյօր քի, օրատա պաչգա էրմէնի վէ չիշման աատամ եօգ տըր։ Կէրչի Բանայօթ պիրտա խռէմէյօր իսէ տէ, էլպէթթէ պիր Թէզայիւր հասըլ օլապիլիր։ Պունըն իֆատէսի տօղրու օլտուղը պահսընա կէլինճէ, իսթինթագտա 4 տէֆա իֆատէսի զապթ օլընմըշ տըր։ Բօլիս տաիրէսինտէ, գարշըմըզտա պուլընան չիշման էրմէնի խարպը, պաչընտա գալփագ վար իտի տէմիշ տիր, վէ օ մէվգիիտէ պունտան պաչգա էրմէնի եօգ տըր։ Պունըն սէօզլիւ տօղրու օլտուղընա Անկէլէքի իլէ Էֆգարինին իֆատէլէրի տէլիլ տիր։ Մուխպիրլէրտէն էլէնի՝ պունտան պիր սէնէ գատար էվվէլ միւթթէհիմին էվինէ կիրտիմ, Մարգար՝ էլմէնի էլլէրինի գըրտըմ վէ օ չարգընը Թա էօլտիւրէճէյիմ տէմիշ իքէն, մահքէմէ հուզուրընտա ըյսթըրաճաղըմ տէտի տէյօր, պու տա գաթլէ տէլիլ տիր։

Ցիւնքի մուհաքէմէտէ խաթըմա օլընան Լուգա վէ Բօզա Բանայօթ՝ գաթլին Մարգար Թարաֆընտան իճրա օլընտըղընը՝ միւտտաիի չախսի օլան մագթուլըն գարընտաշլարընտան իչիթթիկլէրինի սէօյլէտիլէր, վէ Թէվաթուր տէրէճէսինտէ օլտըղը ճիհէթիյլէ, սաիր չահիտլէրին ճէլպինէ լիւզում եօգ տըր։ Վագայը միւթթէագգըպ Բանայօթըն իֆատէսի հէր հալտէ մագպուլ օլուպ, $3\frac{1}{2}$ այ սօնրա հուգուգը մահքէմէտէ սէօզլինտէն տէօնիւչի՝ մագպուլ տէյիլ տիր։ Հաթթա պապասը՝ հուգուգը մահքէմէտէ չօճուղըն արգասընտան «13 եաշընտայըմ տէ» տէյի Թագրիր իտիյօր իտի։ պունըն սէպէպինի անլայամատըմ։ Իհթիմալքի չօճուղըն իֆատէսինի չիւրիւթմէք իչիւն եաշընը չիմտի քիւչիւք կէօսթէրմէք իսթէյօրլար։ Հալ պու քի, չօճուղըն իւք իֆատէսի մագպուլ տըր։

Գաթլտէն էվվէլ պիր Մալթըզ իգալէի պէքը տավասը իւզէրինէ գարագօլա կէթիրիլիպ, Լազարի Թէրճէմանլըգ իթմիշ իմիշ քի, պունը մահքէմէյէ արզ իթմէքտէն մագսատ տէ, կէօյա Լազարի իչիւն ախէր պիր չախսըն խուսումէթի օլտուղընը կէօստէրմէկէ սայ իթմէքտէն իպարէթ տիր։ Մամաֆիհ Գալաթա սէրայընա Վօյվօտատան պիր աատամըն կէթիրիլիպ քէֆալէթէ րապթը վէ ազիմէթ վէ աւտէթ մէսէլէսի տիւչիւնիւլիւր իսէ, վագթըն ատէմը միւսաատէսինէ մէպնի ախէր պիր գաթիլ Թէհարրիսինէ լիւզումը գալմազ եօգ տըր։ Մագթուլա (Լազարեան) պիր տէ սըրգաթ իսնատ խոլընտը քի, հալ մագթուլ իլէ մուամէլէսի պուլընան Էլմէն՝ էշեայը քէնտի Թէսլիմ իթտիկինի սէօյլէտի, սըրգաթ իսնատընա մահալ գալմամատը։ Խուսուսի իլէ Լազարի օրատա հէր վագթ մէվճուտ օլուպ եօթէյէ պէրլիկ էտ կէօթիւրտիւկիւնտէն, Մարգարըն Թութտըրմասը լազըմ կէլիր իտի։ Հիւքիւմէթէ Թէսլիմ օլընտըղը հալտէ ենէ կէզիյօր վէ Էլմէնա Թէարրուզ իտիյօր տէյէրէք, պու հալ Մարգարըն հիտտէթինի մուճիպ օլմուշ տըր։

Պիր տէ գաթլ՝ սաաթ 1 սուլարընտա վագը օլուպ, Մարգար իսէ 5–6 սաաթ սօնրա էվինտէն չըգարըլմըշ տըր, պինաէն ալէյհ օրատա րէվօլվէր տէյիլ, հաթթա տաղ Թօբու պիլէ պուլունմագ գապիլ տիր։ Պինաէն ալէյհ րէվօլվէր հագգընտա Թօֆէնքճինին գավլի իւզէրինէ րէվօլվէրին Մէքթէպը Թըպպիյէյէ իրսալինէ հաճէթ եօգ տըր։ զիրա գաթլ՝ մէզքիւր րէվօլվէր իլէ իճրա օլընմամըշ տըր։ Մարգարըն միւճրիմիյէթինէ գարար վէրիլմէսինի Թալէպ իտէրիմ։

Միւտտաիի չախսի վէքիլի Միշէլ Ցօրիզա էֆէնտի.—Պու իշտէ պէրահինը մուգնիա վէ տէլաիլը գավիյէնին հիւքմէ քեաֆի օլմատըղը զանն իտիլմէքտէ իսէ տէ, պու ֆիքր պիթիւն պիւսպիւթիւն վահի տիր։ Պէն էվրագը օգուտում։ Էվվէլ պէնիմ տէ չիւպհէմ վար իտի։ ֆագաթ սօնրա Մարգարըն գաթիլ օլտըղընա գանաաթ հասըլ իթթիմ։ Պու իշտէ էգտիկէրինէ մէրպուտ վուգուաթ վէ ահվալը միւթէաատիտէ վար տըր։ Պունլարտան պիրիսի միւթթէհիմին պալտըղը էլմէն իլէ Լազարինին մուաշագա մէսէլէսի տիր։

Պու արալըգ Թօրոս էֆ. «միւտտաիի չախսի վէքիլինին միւտտաիի ումումիլիք վազիֆէսի եօգ տըր» տէմէսիլէ, միւտտաի ումումի «միւտտաիի չախսինին սէօզիւ քէսիլմէզ. ֆագաթ միւտտաիի չախսի միւտտաիի ումումիյէ մուավէնէթտէն արզ ու իֆատէյի էֆքեար իտէպիլիր, անը սէօյլէսին» տէտի։

Րէիս.—Ցէվամ էտ.

Ցօրիզա էֆ.—Պիրինճի հալ՝ էլմէն իլէ Լազարինին մուաշագասը։ Իքինճի հալ՝ Մարգարըն Թէհտիտլէրի, զայթիյէ, հիտտէթի տիր։ Իւչիւնճիւսիւնէ կէլինճէ, բօլիսէ կիտիպ տէ Լազարյի կէօրինճէ, պիրտէն պիրէ հիտտէթ իտէրէք Լազարինին Թէվգիֆինի Թալէպ իտէր, վէ ագըպինտէ քէֆալէթէ րապթ իտիլմէսինի իլթիզամ իտէր քի, պունտան տախի պիր ֆիքրը հասըլ օլուր պուլընտուղը չիմտի հիս օլընըյօր։ Էն միւհիմ վուգուաթ կէլինճէ, Լազարինին հագիգաթէն Մարգարըն էվինի էօնիւնտէքի Թաշ նէրտիվէնտէ վուրուլտըղը մուհագգագ վէ միւպէյյէն տիր քի, խասմիմիզ տէ պու ճիհէթի ինքեար իտէմէզ։

Ցօրիզա էֆէնտի՝ պու արա մահքէմէ՞ պուլընան խարիթալարըն իրաէսինի վէ պազը չէյլէր կէօսթէրէճէկինի րիճա իթմէքլէ, մէզքիւր խարիթալար՝ էվրագ միյանընտան չըգարըլըր, քէնտիսինէ վէրիլիր։ Ցօրիզա էֆէնտի պու խարիթալարը մասանըն իւզէրինէ վազ իտէրէք, չէօյլէ տէվամ իթտի.

Ցօրիզա էֆէնտի.—Հէր քէս պէօյլէ քի, տապանճա սէսի Մարգարըն էվի Թարաֆընտան կէլմիշ տիր։ Պէն Թարիֆ իտէյիմ, չիւնքի կիթթիմ. օրատա պիր նէրտիվէն վար, իքի Թարաֆընտա բէք խուրուշէ վէ քեարկիր էվլէր վար տըր վէ սօգագ տար տըր։ Օրատաքի էվլէր տէ 3 Թանէ տիր քի, պիրի՝ եանի նէրտիվէն պաչընտա գարշը օլան էվ Մարգարըն, եօթէքիլէր իսէ Եաճուտիլէրին էվլէրի տիր, վէ Եաճուտիլէրին էվինտէն տապանճա աթըլմասը գապիլ տէյիլ տիր, վէ արատա մանի վար տըր։ Վուրուլան աատամ՝ Մարգարըն էվինին Թարաֆընտան վուրուլմըշ օլսա, քի՞մէ Թարաֆընտան վուրուլմասը իհթիզա իտէր։ Էկէր պու սէօզլէրիմտէ չիւպհէ իտիլիր իսէ, մահքէմէ հէր հալտէ քէշֆէ միւրաճաաթ իտէր, վէ պու նօգթա բէք միւհիմ տիր։

Պիր տէ պիր չօճուգ վար տըր քի, իսմի Բանայօթ տըր։ Պու չօճուգ՝ գաթլին վուգուա պուլտըղը նէրտիվէնին գարշըսընտաքի խանէնին բէնչէրէսինտէ իտի։ Իւք իֆատէսինտէ, պիրտէն պիրէ պիր տապանճա բաթլատը, էվվէլճէ օրատա 3 քիչի վար իտի, վէ էլմէնըն էլինտէ պիր մում վար իտի, մագթուլ՝ նէրտիվէնին 7նճի պասամաղընտա վարտը, «սթասու, սթասու» տէյէրէք տապանճա բաթլատը տէմիշ, վէ պունը Անկէլէքի վէ Էֆգարիա վէ սաիր գօմշուլարը սէօյլէտի։ Պունլար տա բէնչէրէ էօնիւնտէ օթուրուրլար իքէն, Բանայօթտան սօրմուշլար, հէման օ տա չուրատա չիշման սարրաֆ էրմէնի եօ՞գ մը օ աթտը տէմիշ տիր։ Հէր նասըլ իսէ, չիմտի չօճուղըն պու սէօզլէրինին պազը ճիհէթլէրի մուվաֆըգ կէլմէյօր իսէ տէ, էսկի իֆատէսինի Թէպտիլ իտէճէկ գատար էհէմմիյէթլի պիր սէօզ տէյիլ տիր, իւք իֆատէսի միւթէպէր գալմագտա տըր։ չիւնքի պու սէօզլէ՝ եալընըզ Թէզատտ միւսթէլզիմ հուգուգընտա սէօյլէնմիշ տիր, գօմշուլար տախի Թէքյիտ ու Թասդիգ իտիյօր։ Պունըն արզ-

(136)

ՍԱՐԸ ԻՆՃՈՒ

ՄԻՒԷԼԼԻՖԻ

ՖՕՐԺ ԲՐԱՑԷՆ

ՄԻՒԹԷՐՃԻՄԻ ԱՆՏՈՆ ԱԼԻՔ

Մ. Հանրի տ'Ալբէմը չու գօմէտիայը բէք զիյատէ տիգգաթլա Թէմաշա էյլէտիկինտէն, Խամ Ցօրանինին պու գատար ֆիւթուրսըզ տավրանմասընը վէ Լէտի Կրաս Րիչմօնըն իսէ պիլագիս հիտտէթ վէ զաչապ կէօսթէրմէսինի հէր էվվէլտէն Թէրթիպ օլընմըշ պիր օյուն օլմագ իւզրէ Թէլագգը էյլէյօր իտի։ Հէմ նասըլ օլուր քի մուգատտէմա պաշգէ իչինտէքի իպատէթխանէտէ ենէ պու Կրաս իլէ պու Խամ պիչարէ Բաուլըն գաթլինէ գատար գարար վէրմիշ օլտուգլարը հալտէ չիմտի Կրաս Խամէ իւզ չէվիրիպ տէ Բաուլ իչիւն չալըչըն. Հանրի մուխթէլիֆ պու իշին իչինտէ ազիմ պիր ֆէսատ, ագըլլարա հայրէթ վէրէճէք պիր խիյանէթ օլտուղընը հիսս էյլէմէքտէ իտի։ Պունունլա պէրապէր Լէտի Րիչմօն՝ Խամ սավէյնինտէ սէօզ սէօյլէտիրքէն, րէնկի կեահ ալ կեահ մօր օլարագ կէօզլէրինտէն ալէվլէր սաչտըղընը տա Հանրի նազարը տիգգաթէ վէ էհէմմիյէթտէն ուզագ Թութամայօր իտի։ Պու չիտտէթլի Թէհէվվիւր, պու ճիտտի Թէէսսիւր պիլէ քիւլլիւ եալանտան օլամայաճաղը տախի խաթըրընա կէլիյօր իտի։

Խամ ճէվապընը պիթիրիր պիթիրմէզ սէօզ ենէ Լէտի Րիչմօն պաշլատը. պու տէֆաքի Թէհէվվիւրի հատտը մաարուֆը տախի աշըրագ.

—Հիչ իւմիտ իտէմէմ քի զաթը ալիլէրինիզ, րէիսը րուհանիյէ ինանմըյալար տա հագգ վէրսինլէր. հաթթա պէօյլէ տինը ասլիյէսինտէն չըգմըշ վէ պիր Ֆրանսըզ Թէզէվվիւճի հասէպիյլէ Ինկիլիզ Թապիյէթինի տախի պիթթաալ Ֆրանսըզ Թապիյէթինէ Թէհավվիւլ իթմիշ օլան գատընըն հուրրիյէթի ղասպ իտիլէրէք մահպուս օլմասընա Ինկիլիզ հիւքիւմէթի տախի րըզա կէօսթէրմէզ. պէօյլէ պիր իշէ Ինկիլթէրրա տէվլէթի տախի Ֆրանսանըն հուգուգընա րիայէթ իտէրէք, հագգը ղասպ իտիլէն Ֆրանսըզա միւգթէզի ատալէթի իֆա էյլէր։

Խամ Ցօրանի Լէտի Րիչմօնըն չու սէօզլէրինի տախի պիլա ֆիւթուր տինլէտի վէ Կրաս սէօզիւնիւ պիթիրտիքտէն սօնրա քէնտիսի սէօզէ պաշլայըպ.

—Լէտի Րիչմօն հազրէթլէրինին սէօզլէրինտէքի հագգը պէն տախի Թէսլիմ իտէրիմ. Ֆրանսըզ Թապիյէթինէ կիրմիշ օլան պիր գատընըն տէյիլ, հաթթա Հինտլի պիր գըզըն պիլէ րիզասը Թահսիլ օլունմագսըզըն հապսընը պիլէ Թէճվիզ իթմէյիզ։ Ֆագաթ նազարը տիգգաթա ալընաճագ պաշգա պիր չէյ վար տըր, օ տա կէրէք պանա վէ կէրէք էմրիմ մուճիպինճէ հարէքէթ իտէն մէմուրինը րուհանիյէյէ իսնատ օլընան չէյի իսպաթտան Լէտի Րիչմօնըն տա, Մ. տը Գլինեագըն տա աճիզ գալաճագլարը գազիյէսի տիր։ Տէնիլիյօր քի, Սարը Ինճու րիզասը խիլաֆընտա օլարագ հապս իտիլմիշ. պէն իսէ, պունըն աքսինի իսպաթ էյլէրիմ. Մայա Նիամա մահպուս տէյիլ տիր, հաթթա պուլունտուղը եէրտէ քէնտիսի ամիր տիր, վէ տիլէտիյի կիպի հարէքէթ իտէպիլիր. սանքի Մ. տը Գլինեագ իլէ իզտիվաճը րիզասըյլա վուգու պուլմայըպ, գըզը քէնտի րիզասընըն խիլաֆընա օլարագ պու իզտիվաճա մէճպուր իթմիշլէր տիր. չու հալտէ պիզ անը գարըյը գաչըրմըշ տէյիլիզ, խըլաս իթմիշիզ տիր։

Բաուլ՝ Խամ Ցօրանինին սէօզլէրինի իշիթտիքտէ, զէվալլը տէլիգանլընըն ագլը պաշընտան կիտէճէք տէրէճէտէ հիտտէթէ ուղրատը. հէրիֆի պօղմագա տավրանմըշ կիպի պիր Թավր իլէ էլլէրինի ուզաթարագ վէ իւզէրինէ եիւրիւյէրէք.

—Եալան սէօյլէյօրսըն, ա՛լչագ. սէն հէմ եալանճը, հէմ ղատտար պիր հէրիֆսին։

Պէրէքէթ վէրսին քի, Բաուլ՝ բրէնսին հուզուրընա կիտէր իքէն, մէրասիմէ րիայէթէն տապանճասընը իւզէրինէ Թագընմայըպ քէօչքիւն օտասընտա պըրագմըշ իտի. էկէր սիլահը էլինտէ պուլընսա իտի, հիչ չիւպհէ եօգ իտի քի Խամըն գաֆասընա պիր գուրշուն սըգաճագ, պէյնինի տըշարը տէօքէճէք իտի։

Բաուլ՝ քէնտիսինի ղայպ իտէրէք Խամըն իւզէրինէ եիւրիւտիւյի զէման, Պըրէնս իլէ Հանրի՝ գօճա գահրամանա սարըլարագ հարէքէաթընը կիւճ հալ իլէ մէնէթթիլէր։

Պահուր Սինկ իսէ, Բաուլըն իթտիյի պու Թէրպիյէսիզլիքտէն բէք զիյատէ սըգըլտը. պիր պէօյիւք բրէնս հուզուրընտա պէօյլէ միւթէհէվվիրանէ պիր հարէքէթ իչիւն հիչ պիր էօզրիւ մագպուլ օլամայըպ, խուսուսի Թէհէվվիւր Խամ ալէյհինէ տէյիլ, բրէնս ալէյհինէ աատ օլունըր իտի։ Լաքին պունտան տօլայը Պահուր Սինկ՝ Բաուլը մուախէզէյէ մէյտան պուլամատը. զիրա Բաուլըն արգասընտան Լէտի Րիչմօն տախի Խամ ալէյհինտէ սէօյլէնմիշ օլան սէօզլէրի Թէքրար էյլէտի։

—Էվէթ, սէն եալանճը, ղատտար, ալչագ, միւֆթէրի պիր հէրիֆսին. օ պիչարէ Մայա Նիամանըն մահպուս օլտուղընը պէնտէն էյի պիլտիյին հալտէ, պուլունտուղը եէրտէ ամիր վէ սէրպէսթ տիր տէյօրսըն. խաթա իտէրսին, էյլէ՞ մի. օ զէվալլը գըզըն մուգավէմէթինտէն պաշգա իչին իսթէմէտիյին գըզման մօրֆին վէրիպ ույուտըրսըն. էկէր Նիամանըն ագլը պաշընտա օլսա, սէնին պու սէօզլէրինի քեամիլէն Թէրս իտէր, սէնին եիւզիւնէ գարչը ուղուրսըզ պաշըրըր, վէ տիւնեատա պիր արզուսը վար իսէ, օ տա գաչարագ Թութուլտուղը գօճա պէրապէր եաշամագ օլտուղը հալտէ, նա՞սըլ ութանմագսըզըն եալան սէօյլէյօրսըն։

Կրաս՝ գօլլարընը չաբրասթվարի գօյմուշ օլտուղը հալտէ, կէօզիւսինին էնիւ չըգմասը գօլլարընա տախի պիր հարէքէթ վէրմէքսիզին Թապ ու Թավրընտա օլանճա նէֆրէթիյլէ Խամ Ցօրանիյի էզմէքտէ իտի։

Պատէհու բրէնսէ Թէվճիհը խիթապ իտէրէք.

—Բրէ՛նս, պու հէրիֆէ ինանմայընըզ, պու մէքրուհ պիր հէրիֆ տիր, պու հէրիֆին եալանլարընը մէյտանա չըգարմագ իսթէր իսէնիզ, էմր իտինիզ տէ Մայա Նիամայը հէման չիմտի պուրայա կէթիրսինլէր. հիչ պիր չէյտէն գօրգմագ իսէ Նիամա հէր չէյին տօղրուսունը սէօյլէր. օ զէման պու հէրիֆին եալանը տախի մէյտանա չըգար։

Ցօրանի.—Մայա Նիամա պուրայա էնտիշէլէրտէն էօնիւնէ կէլէմէզ. Պրահմայա նէզր իտիլմիշ օլան գըզ մուգատտէս տիր։

Կրաս.—Իշթէ չիմտի եալանըն մէյտանա չըգտը. գօրգույօրսըն քի ալչագճասընա եալանըն մէյտանա չըգմասըն, էյլէ՞ մի։

Ցօրանի.—Պէն հիչ պիր չէյտէն գօրգմամ, էֆէնտիմ, չիւնքի տօղրույու սէօյլէյօրըմ։

Կրաս.—Օ հալտէ, բրէ՛նս, էմր իտինիզ քի հէման Մայա Նիամա պուրայա կէթիրիլսին տէ, պու ալչագ հէրիֆ իլէ միւվաճէհէ իտիլսին։ (Խամէ) Էվէթ, սէօյլէ պագալըմ, չու սաաթտա Մայա Նիամա նէ՞րէտէ տիր։

(Տէվ-Ա)

հէլթի հագգընտա թէրէտտիւտ օլ-նամազ, խուսուսի իլէ չօճուգ՝ իֆատէսինի զապթ իթտիրտիքտէն սօնրա, միւսթանթիգ Թարաֆընտան իֆատէսինին տօղրու վէ եաղնըշ օլտըղը անլաշըլմագ իւզրէ միւհէննիսլէր վէ մէմուրլար՝ իրաէսի իւզերինէ չու խարիթայը թանզիմ իթմիշլէր տիր քի, պու խարիթայա վէ գօմշուլարըն իւսպարընա նազարէն միւմքին տէյիլ տիր քի, Բանայօթըն էվվէլքի իֆատէսի եալան օլմուշ օլսուն. Պիր տէ նուֆուս տէֆթէրինտէ չօճուղըն եաշը 15 կէօսթէրիլիյօր. քէնտիսի տիւն բէտէրինին թէշվիգիյլէ 13 եաշընտա օլտըղընը սէօյլէմիշ տիր. Պինաէն ալէյհ եաշը իչիւն նասըլ եալան սէօյլէյօր իսէ, հուգուրը մաղքէմէտէ տէ սէօզիւ տօղրու օլմամասը գաբիլ տիր. Կերչի շահիտլէրին իֆատէսինտէ պազը իխթիլաֆ վար իսէ տէ, Ալլահըն հագգ ու ատլի՝ հէր հալտէ իհգագա քէաֆի տիր, չիւնքի էյիճէ թէտգիգ օլընտըգտա, պու ճինայէթի Մարգարտան պաշգա քիմսէ իճրա իթմէմիշ օլտուղը անլաշըլըր. Պինաէնալէյհ մաղալլէնին թարիֆինէ նազարէն պու չօճուղըն իլք իֆատէսի սաղիհ տիր. Պունտան մաատա Մարգարըն ճէրհ մատտէլէրինտէն տօլայը սապըգալը մաղքում օլտըղը թէհագգուգ իտէյօր, վէ պու տա էվրագը թահգիգիյէտէ մէրվի տիր. Հուգուգը շախսիյէմի մուհաֆազա իտէրէք, սօնրա թազմինաթ թալէպ իտէրիմ.

Մէ—-քէ—

Թօրոս էֆ.—Միւվէքքիլիմին ալէյհինտէ օլան աճվալտէն պիրի՝ Էլմօն վէ Լազարինին աշգ մէսէլէսի տիր քի, կէօյա պու հալ՝ նազարը իթիպարա ալընապիլիր իմիշ. Հալպու քի պիր ատամըն պալըղըը՝ բըզըն թէալլուգ իտէմէզ, հալթթա ֆաճիշէ պիլէ օլսա եապանճը օլտըղը իչիւն բըզընա շումուլի եօգ տըր քի, գաթլի ինթաճ իտէճէք գատար հիտտէթի մուճիպ օլսուն. գարըը օլսա իտի պու զէճալ՝ վարիտը խաթըր օլապիլիր իտի.

Եապաը սուպութէյէ կէլինճէ, 11 շահիտ հուգուրը մաղքէմէյէ կէթիրիլտի. Պունլարըն հիչ պիրի հագիգաթը հալի սէօյլէյէմէտի, պէն սէօյլէյիմ. Ֆրէնքլէրին եըլպաշը կիւնիւ միւվէքքիլիմ Մարգար էֆէնտի՝ գարագօլտա Լազարէյի կէօրիւր, պէնիմ էշեամը չալտը տէր քի, պու էշեա մէյանընտա միւվէքքիլիմին պիր տէ կիւմիւշ սաաթը սըրգաթ օլընմըշ տըր. Պինաէն ալէյհ քէֆալէթէ ռապթընը թալէպ իտէր. Լազարի սաաթ 1 տէ միւվէքքիլիմին խանէսի ճիվարընտա վուրուլմուշ տըր, միւթէաագըպէն գարտաշլարը կէլմիշ տիր. Գարտաշլարը տա պիլիրլէր քի, քէֆալէթէ ռապթ իտէն տէ Մարգար տըր. իմտի Մարգար էօլտիւրտիւ տէյէրէք պիր վէլվէլէ տիր պըրագըըլար, վէ գօնու գօմշու տա պունը միւտտաիի շախսիլէրտէն իշիտերէք հիչ քիմսէ կէօզիւ իլէ կէօրմէմիշ օլտըղը հալտէ, աղըզտան աղըզա Մարգար էօլտիւրմիւշ տիր տէյու սէօյլէնիր վէ տիւքէր պիր քիմսէ արանմագսըզըն Մարգար թէվգիֆ օլունուր. իմտի իշ՝ գարտաշլարընըն գավլինտէն իպարէթ պիր հալտէ գալմըշ տըր.

Անկէլքի տէյօր քի, պիր տապանճա սէսի իշիթտիմ, վէ եաղնըզ Էլէնինին իֆատէսի միւվէքքիլիմին իթհամընա սէպէպ օլմուշ տըր. Մարգար ինչալլահ օ չարկընը էօլտիւրճէճէյիմ տէմիշ տէյու մէրգումէ Էլէնինին իսթինթագընտա մուհարրէր տիր. Էլէնի պու սէօզիւ սէօյլէմէմիշ օլսա իտի, Մարգար իթհամ օլունուպ 3 այտան պէրու հապս օլունմայաճագ տը, չիւնքի մաղքէմէտէ էօլտիւրճէճէյիմ տէմէյիպ ուշտուրաճաղըմ տէմիշ իտի քի, պու տա ատլիէյէ միւրաճաաթ իտէճէյիմ տիմէք օլապիլէճէյի պէտիհի տիր, վէ պէնիմ մէմուլաթըմ՝ Բանայօթտան բըվայէթ տիր տէտի, պու տա միւթէտտալիլէն միւտտաիի շախսինին վէլվէլէսինէ տայանըը գալըը. Տիւքէր շահիտ Եունան տախի Հաճի պէյ վուրմուշ տէյի իշիթտիմ տէյօր քի, հէր քէս զաթէն էօյլէ իշիթմիշ, պունտան նէ՛ չըգար. Վարգուկ գատըն տախի ատամ էօլմիշ տէյի իշիթտիմ տէյօրտան իպարէթ պիր իֆատէտէ պուլունըյօր իսէ տէ, պունըն տա մէսէլէյէ հիչ պիր եարտըմը օլմազ. Հալթթա հիչ պիր մալիւմաթը օլմայան 200 քիշի պուրայա ճէլպ իթսէք վէ 200 շահիտիմիզ վար տէյի իչի վէլվէլէ վէրսէք, ճինայէթ տավասը սապիթ օլմազ, չիւնքի հէպսի տէ Լազարինին գարտաշլարընըն եայկարաըընտան Մարգար էօլտիւրմիշ տէյի իշիթմիշլէր, գաթլի սալա կէօրմէքսիզին. Շու հալէ կէօրէ շահիտ չօգ իսէ տէ, իչի կէօրէն եօգ տըր. Սօնրա Էֆգարիս իսմինտէ պիրիսի կէլտի, տապանճա բաթլատը, պագտըմ պիրիսի վուրուլմուշ տէտի, պունը տա Բանայօթտան իշիթտիմ տէտի. Բանայօթ կէլտի շարգըլը վէ եա գալբագը 3 քիշիտէն պիր շիշման վուրտու տէյէրէք Էֆգարիսի թէքզիպ իթտի.

Անկէլքի գատըն տախի Էֆգարիս վէ Մարիգօ կիպի Բանայօթտան հաճի պէյ վուրտու տիյէ իշիթտիմ տէյօր, վէ Երմէնի սէօզիւնիւ տախի նէ իսթինթագտա վէ նէ տէ հուգուրը մաղքէմէտէ Բանայօթ սէօյլէմէտի. Պու տա շահատէթ տէյիլ, զաննիյաթլարընը իֆատէյէ կէլմիշ օլան գատընլարըն իսվէսինտէն իպարէթ տիր, վէ պու տա հիւքմիզ տիր.

Ասըլ Բանայօթա կէլէլիմ. Իլք տէֆա Բանայօթ կէլտի, միւտտաիի ումումի վէ միւտտաիի շախսի վէքիլի հազըը օլտըղը հալտէ 13 եաշընտա պուլընտըղընը ճիւմլէսի գապուլ իթտիլէր, սըննինէ հիչ պիր իթիրազ իտէն օլմատը. Սամիուն վէ պիր թագըմ կազէթաճըլար հուգուրընտա իթիրազ օլընմայան պու հալ՝ պիչարէ միւվէքքիլիմի աճապա նասըլ մաղքում իթտիրէճէկ տիր տիյէ խարար իտէնլէր Թարաֆընտան իսթիրա օլընմըշ պիր հալ տըր տէնիլէպիլիր, վէ միւտտաիի ումումի՝ իշպու սըննի մէսէլէսինտէ տիւն հիչ պիր իթիրազ իթմէյիպ նազարը տիգգաթա ալմատը (1). տէմէք քի սըննի խուսուսընտա իխթիլաֆ եօգ տըր, վէ չօճուգ՝ հուգուրը մաղքէմէտէ հէմ կէօրմէտիմ տիյօր, հէմ տապանճա օրատան աթըլտը տէյօր, պիր չէօյլէ սէօյլէյօր, պիր պէօյլէ սէօյլէյօր, պու չօճուղա շահի՛տ մի տէյէլիմ. Չօճուղըն պու գարըշըգ իֆատէլէրինէ մէպնի միւսթանթիգ՝ միւվէքքիլիմին էվվէլ կիւմիւշ վէ Էլմօնըն էլինի կէօսթէրիրէք, մօնու թութան պու է՞ մի իտի տէր. չօճուգ եոխէ գաթի պիր սէօզ տէյէմէզ.

Չօճուղըն իֆատէի էվվէլիյէսի իւզէրինէ, լաղըմլար, գույուլար, ֆիլանլար հէր Թարաֆտան արանըը, նէ չարգա, նէ գալբագ պուլընամազ, վէ չու բէսմի խարիթա իսէ, Բանայօթըն իֆատէսինին քիզպինէ տէլիլ տիր. 3 քիշի նէրտէվէնին պաշընտա չարգըալը իլէ պէրապէր կիրտիլէր տէյօր. տիմէք քի, Լազարի իքի քիշի իլէ Մարգարըն էվինին էօնիւնէ կէլմիշ, պու միւհթէմէլ տիր քի օլապիլին, վէ օ իքի արգատաշլարը նի՞չիւն մէյտանա չըգմամըշ. Տիմէք օլույօր քի, պու չօճուգ՝ աղըզընա կէլէնի սէօյլէյօր քի, Թիմարխանէտէքի մէճնունլարըն բապըթասըզ սէօզլէրի տիր. (Խարիթայը էլինէ ալարագ) Մարգարըն գաբուսը էօնիւնտէն 25 ատըմ նէրտիվէնին ալթ պաշընտան կէչէն ատամը կէչէր իքէն բէվօլվէր իլէ վուրմասը՝ վէ գուրշունըն տա թա կիտիպ անիտէ էօլտիւրէճէկի եէրինէ իսապէթ իթտիրիլմէսի՝ անճագ մուալլիմ պիր ասքէրին մէհարէթինէ միւթէվագգըֆ օլապիլիր, պու՝ Մարգարըն եաբապիլէճէյի պիր չէյ օլմատըղը պէտիհի տիր.

Միւտտաիի ումումի վէ միւտտաիի շախսի վէքիլի իսպաթ իթմէլի տիրլէր քի, Լազարի արգատաշլարը իլէ Մարգարըն գաբուսընը չալըպ տը՞-շարը չըգարտըլար վէ Մարգար տա Լազարէյի վուրտու. հալ պու քի պունը իսպաթա իգթիտարլարը եօգ տըր. Շահիտ Լուգանըն տախի հիչ պիր շէյտէն մալիւմաթը եօգ տըր վէ Վարգուկ իսէ Բանայօթը թէքզիպ իտէյօր.

Շիմտի Լազարի պաշգա մէսէլէ իչիւն Վօյվօտայա կիթմիշ վէ օրատա պէր վէճհը մուհարրէր վուգուպուլ ճէրէյան իթմիշ, վէ Մալթըզ տէնիլէն ատամտա գալըրթանըն թահթը նէզարէթի ալթընտա պուլընըը թագըմտան իմիշ. Պէն միւթէթէհհիտ գուրթարըզ տա, Էքրինէ պաշգա պիրէօնի գօյալըմ տէմէյօրըմ, վէ վէքիլը միւտաֆիլըմ, պու Մալթըզ գաթիլ տիր տէմէյօրըմ. Փագաթ Լազարինին խասմը ճանը օլան գաթիլ՝ Էլմօն մէսէլէսինի պիլիր, վէ օրատա վուրտու տէյի վէրմէ գօրգարը, պէօյլէ ուսթա ճանիլէր վար տըր.

Հէրմէքտէ տաղը պիր Արնավուտ էօլտիւրիւլիւր վէ ճէսէտի տաղտա պիր գուլիպէյէ վազ օլընըը, սիլահ վէ աթէշի ալընըը. Օ կէճէ պիր Արապ գապթիյէ՝ գըշըն շիտտէթինտէն մէգզիւր գուլիպէյէ կիտիպ գարանլըգտա օ կէճէ օրատա եաթար. Երթէսի կիւն ֆիիլը գաթլ թարաֆը հիւքիւմէթտէն տույուլարագ, բօլիսլէր թահգիգաթա չըգարլար, վէ գան իզլէրինտէն մէգզիւր գուլիպէյէ կէլիրլէր. Պիր տէ պագարլար քի, գապթիյէ եաթըյօր, գաթիլ պու տըր տէյի քէնտիսինի թէվգիֆ իտէրլէր. Մէրգում՝ քէնտիսինին պիսուչ օլտըղընը քէմալը խարար իլէ պէյան իտէր իսէ տէ, օ զէման թէշքիլաթը ատլիյէի հագգըը հէնուզ իճրա օլընմամըշ օլմագլա, մազպաթ ասընը եաբարագ թէմամ հիւքմ օլընաճագը պիր զէման տա, մագթուլըն խամի իւզէրինտէ եազըը օլան պիր կիւմիւշ տապանճասը սաթըլմագտա իքէն կէօրիւլիւր, վէ ասըլ գաթիլ պուլընըը պէրիքի գապթիյէնին սէպիլի թախլիյէ գըլընըը. Կէօրտիւնի՞զ մի, բէիս էֆէնտի հազրէթլէրի, էկէր պու էվրագը կէօրմէք իմթէր իսէնիզ, մաղքէմէի թէմիյիզտէ տիր, նիւմէրօսընը սիւյլէ թէսլիմ իտէյիմ.

Մարգար էֆէնտի հագգընտա տախի պէօյլէ պիր ուսթա ճանի պէօյլէ պիր նիյէթլէ պէօյլէ պիր ճինայէթ իյգա իտէր. Միւվէքքիլիմէ հիւքմ իթմէք իչիւն եէքտիկէրինէ պաշը թէսլիմ վէ էմարաթ լազըմ տըր քի, պունլար տա պու միւսթանթիգ պիր մաղէրըլը թահգիգաթ օլունմալը տըր. Միւվէքքիլիմէ հիւքմ օլունապիլիր մի, մագթուլըն էվի՝ օ սօգագտա պիր հալ տահա վար քի, մագթուլը՝ էճարէ տիւքեանընտա կէօթիւրիւլ էօլմիշ օլտըղընը անլատըղտան սօնրա թէքրար կէթիրիլիպ Մարգար էֆէնտինին խանէսի էօնիւնէ պըրագըլըլըը, վէ հալթթա բօլիսին պիլէ տէրունը խանէյէ կիրմէսինէ մանի օլմուշլար տըր. Բօլիս էճէթիշմիշ տէնիլիյօր, ֆագաթ կէճ էճէթիշմիշ տիր, վէ բէք էյի Մարգարը հէման տըշարըյա չըգարմըշ, վէ էյիճէ թահգիգաթ իճրա օլըը.

Միւտտաիի ումումի էֆէնտի՝ տապանճանըն գալըբըըլըղը պէյան օլընըըյօր տէյօր, հալ պու քի տէրագապ բօլիս էճէթիշմիշ տիր քի, պու տա միւսպէթ տիր. Տապանճանըն սէսի Մարգարըն խանէսի Թարաֆընտան կէլտիյի պէյան օլընըըյօր. ֆագաթ սէսին տէ նէրէտէն կէլտիյի անլաշըլամազ. էկէր տըշարըտա պիր տապանճա աթըլսա, պուրատա պուլնան զէվաթըն հէր պիրի պաշգա պաշգա սէօյլէր, վէ պուրատա պիր չիմէք սէսի իշիթիլսէ, էյլէրըրիմ Թօր գարըյա տիւշէր. Իմտի խիւլասաթիւլ խիւլասա, Մարգարըն պու Լազարէյի էօլտիւրմէսի հիչ պիր քէրրէ ագլա վարիտ օլամազ.

Պիր տէ պու ատամըն հալինէ վէ շանընա պագըըը. Մարգար էֆէնտի սաբրաֆ տըր, նամուսը իլէ եաշար. Սապըգա հագգընտա պաշխ օլընըըյօր, Բաթրիգխանէ մէճլիսինտէ պիր Ֆըրզանըն տիւքէրինէ գալէպէսի իչիւն էճզաճըլէրը իլէ միւնազաա իտէրլէր վէ պէգքի պիր թօգաթ տա վուրուլըր.

Պէօյլէ պիր իշտէն տօլայը պիր տավա զուհուր իթմիշ. հալ պու քի, պիտայէթէն միւվէքքիլիմ ալէյհինէ տէ վէրիլէն իլամ իսթինաֆէն նագզ իտիլմիշ վէ Մարգար ալէյհինէ պիր հիւքմը գաթի սուտուր իթմէմիշ օլտըղընտան, սապըգալը սայըլամազ.

(Թօրոս էֆ.նին պու իֆատէսի իւզէրինէ, Մարգար էֆ.նին սապըգալը օլմատըղը հէյէթը մաղքէմէ վէ կէրէք միւտտաիի ումումի թարաֆընտան թաստիգ օլընմըշ տըր.)

Հիտտէթին նէթիճէսի կիպի գաթլի միւճիպ հալ օլմասը՝ թէրպիյէսիզ ատամլար իչիւն տիր, եանի ճինայէթի իթխյաթ իտէնմիշ ատամլարըն իշի տիր. Հէր ատամըն խարճը տէյիլ տիր քի, պիր վիժտանը, պէնի Ալլահը եըգա.

Շէօյլէ քի, իքի ատի վէ թէրպիյէսիզ ատամ հէր նասըլսա պիրպիրիլէ գավկայա թութուշտուգլարընտա, էճքտիկէրինէ գարշը սիլահ իսթիմալ իտէրլէր. լաքին իքի թէրպիյէլի ատամ պիրպիրիլէ պէօյլէ պիր միւնազաատա պուլունտուգլարընտա, էճքտիկէրինէ էն զիյատէ թօգաթ վուրմագլա իքթիֆա իտէրլէր, վէ Մատամքի Մարգարըն Լազարէյէ Էլմօնտան տօլայը հիտտէթ ու թէհավվիւրի վար տըր տէնիյօր, Մարգար տախի օլսա օլսա պիր թէքմէ վէ եա պիր թօգաթլա թէսքինը հիտտէթ իտէր.

Բէիս էֆէնտի հազրէթլէրի, չօգ տէֆա վուգու պուլմուշ տըր քի, ուսթա ճանիլէր՝ խուսումէթլէրի օլան պիր չախսըն տիւքէր պիրի իլէ օլան միւնասէպաթ վէ միւնազաաթընը պիլէրէք, անլէրին պու հալինտէն պիլիսթիֆատէ խուսումէթլէրի օլան չախսը՝ խասմընըն եա էվինին ճիվարընտա, եախօտ անըն միւնազաա իտէրքէն պիրթագըմ չու եա պու թարիգլէ էօլտիւրիւպ, իշպու գաթլ ճինայէթինի ուսթալըգլա չախսըն մագթուլըն տիւքէր խասմինէ ազվ ու իսնատ իթտիրիրլէր վէ պէօյլէճէ ատլիյէի չաշըրթըրպ քէնտիլէրինի գուրթարմագ ազմինտէ պուլունըրլար.

Պինաէն ալէյհ իշպու ճինայէթ տախի՝ չիմտիյէ գատար վագը օլան իֆատէի աճիզանէմ վէճհլէ Մարգար Թարաֆընտան իճրա օլընմամըշ իտուգի պէտահաթէն կէօրիւնմէքտէ օլտուղընտան, միւվէքքիլիմին պէրաէթինի թալէպ իտէրիմ.

Միւտտաիի ումումի.— Մէյտանտա պիր կէօնա տէլիլ վէ էմարէ օլմատըղընտան պահս իտէյօրլար. Փագաթ պու հալ՝ գարաինը գաթլիյէ իլէ սապիթ տիր, տէյիլ գարինէ իլէ. Մագթուլըն էվի՝ օ սօգագտա իմիշ տէնիլիյօր, մագթուլըն էվի օ սօգագտա տէյիլ տիր, պու հալ՝ զըյըը վագը տըր. Պիր տէ օ վագըտ էմնիյէթտա Մարգարըն գաբուսը աչըգ սըրմամասը՝ վէ տիւքէր գօմշուլար կիպի նէ՛ տիր օ, նէ՛ վար տըր տէյու թէլաշա տիւշմէմէսի՝ բէվօլվէրի սագլամագ իչիւն օլտըղընա տէլալէթ իտէր. Շահիտլէր՝ նէրտիվէն իսթիթինատ պուլընան պիրիսինին «սթաու, սթաու» տէտիկինի վէ սօնրա ավտէթ իթմէտիկինի պէյան իտէյօրլար. չիւնքի ավտէթ իտէճէք եէր եօգ տըր. Բանայօթըն իֆատէսի պու տըր, վէ տապանճանըն Մարգարըն էվինտէն աթըլտըղը միւթէթէֆֆիգուննալէյհ տիր. Բանայօթըն իֆատէի մագպուլէթէսինին հագգընտա հալ օլտըղը՝ Անկէլքի վէ սաիրէնին իֆատէլէրի իլէ անլաշըլըյօր. 13 եաշընտա պիր չօճուգ՝ օ վագթ հիչ պիր թարաֆը թաաաճհուլ իտէմէզ. Պիր տէ Բանայօթըն բէտէրի Թարաֆընտան «13 եաշընտայըմ սէօյլէ» տէնիլտիկինտէն պիր եապաը հիւքմ արանըյօր տէնիլտի, ժանտարմալարտան սիւվալ օլընմըն.

Բէիս Թարաֆընտան վուգու պուլան սիւվալ իւզէրինէ,

Միւլազըմ Էօմէր էֆ.—«13 եաշընտայըմ սէօյլէ» տէյօր իտի.

Պու սըրատա ագաի մաղքէմէտէն Արիֆ պէյ՝ միւտտաիի ումումի համտի պէյին իֆատէսինի գըսմա քէամէսինի բէիս էֆէնտի հազրէթլէրինէ իֆատէ էյլէմէսի իւզէրինէ, միւտտաիի ումումիի մումաիլէյհ՝ միւտտաիի ումումինին գանունը տախիրէսինտէ թալէպ վէ իտտաաի տավայա սէլահիյէթի օլտըղընը, վէ ագաի մաղքէմէնին պու պապտա պիր կէօնա միւտտախէլէյէ վէ իֆատէյէ վագըֆըն քէսպիյէթինին պէյանընա սէլահիյէթի օլմատըղընը, վէ եալընըզ մագամը ըլյասէթին պու պապտա սէլահիյէթը գանունիյէսի օլտըղընը մագամը ըլյասէթէ իֆատէ իթմէքլէ, բէիս՝ իֆատէմի վագըրանընտա տէվամ իթմէսինի միւտտաիի ումումիի մումաիլէյհէ թէքլիֆ իթմէսի իւզէրինէ, Համտի պէյ պէք վէճհը ալթի տէվամ իթմիշ տիր.

Միւտտաիի ումումի.—Պիր տէ միսալ իրատէ օլընըյօր, վէ գալթըյէ օբայա պագթըղտէն կիթմիշ տիր տէնիլիյօր. Աճապա Մարգար իլէ զապըթա պէյնինտէ միւնասէպէթ վա՞ր մը տըր. Պու ֆիիլը գաթլ խուսումէթ իւզէրինէ իյգա օլընմըշ տըր. Թէհագգուգ իտէն խուսումէթ իւզէրինէ Մարգարըն գաթիլ օլտըղը անլաշըլըր. Միւճրիմիյէթինէ գարար վէրիլմէսինի թալէպ իտէրիմ.

Տօրիգա էֆ.— Օ սօգագտա, օ էվլէրտէ Լազարէյէ խուսումէթ իտէճէք ատամ եօգ տըր.

Թօրոս էֆ.— Լազարինին էվի եօգ տըր տէյօրլար. խայըր, Լազարինին էվի օրատա տըր.

Տօրիգա էֆ.— Լազարինին օրատա էվի եօգ տըր, գարտաշընըն վար վար տըր, լաքին օրայա տա կիթմէզ.

Թօրոս էֆ.— Չօճուղըն 13 եաշընտան զիյատէ օլմասը տէրքէար տըր. Էկէր՝ պիզ չօճուղըն պապասընը գանտըրըրագ տա 13 եաշընտա սէօյլէթմիւշ տէյօրլար պիզէ պիր իմտատ վագըը օլուր իսէ, պունըն իմքանը նա՞սըլ օլապիլիր. պիզ տիւն ագշամ չօճուղըն պապասընը բօլիսէ թէսլիմ իթտիրտիք, չիւնքի պապասը տիւն ագշամ Մարգարըն էվինէ կիտիպ, կէօրիւշմէք իւզրէ զէվճէսինի աշաղը չաղըրմըշ իսէ տէ, մէրգումէ՝ պունը գապուլ իթմէյիպ, արգա բէնճէրէտէն ուսուլճաճըգ պիր բօլիս չաղըըարագ, չօճուղըն պապասընը անիտէ թէվգիֆ իթտիրմիշ տիր. Պէն պունը իչ էքերինէ գօյալըմ մաղքէմէյէ պիլէ խապէր վէրմէտիմ. պու հալտէ նա՞սըլ օլուր տա չօճուղըն պապասը իլէ իթթիֆագ իթմիշ օլուրըզ. Ֆարզ իտէլիմ քի, չօճուգ 40 եաշընտա օլսուն. էկէր պու պապտէ պիր շէյ լազըմ կէլմէզ, չիւնքի չօճուղըն իֆատէսի սաշմա սաբան օլտըղընտան, շահատէթէ պէնզէր պիր շէյ տէյիլ տիր.

Բէիս էֆէնտի հազրէթլէրինէ նակէհան արըզ օլան պիր բահաթսըզլըգ իւզէրինէ, հէյէթը մաղքէմէ պիր ագ թէնէֆֆիւս իթմէք իչիւն միւզաքէրէ օտասընա կիթմիշ իսէ տէ, պիր սաաթ սօնրա մուհաքէմէնին տէվամը կէլէճէք բազար էրթէսի կիւնիւնէ թաալիգ գըլընտըղը թէպլիղ ու իլան օլընտըղընտան, սամիուն սաաթ 10ը չէյրէք կէչէրէք տաղըլմըշ տըր.

(1) Պուրատա միւտտաիի ումումի՝ գըյամ իտէրէք, Թօրոս էֆ.նին պու իֆատէսի քէնտի շախսընա վէ մագամընա պիր թէարրուզ օլտըղընը, վէ միւտտաիի ումումիլիք մագամը իսէ անճագ գանունըն նամընա հուգուգը ումումիյէնին մուհաֆըզը օլտըղընը պէյան, Թօրոս էֆ.նին իսնատաթընը գապուլ իտէմէյէճէկինի, վէ տիւն չօճուղըն պապասընըն եանընտա տուրան ժանտարմայա տախի սիւվալ օլընտըղտա հագիգաթը հալին թէպէյյիւն իտէճէկինի իֆատէ էյլէտի.

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ

ԿՈՆԴԱԿ

Երմէնի Գաթօլիք Կաթողիկոս վէ Բաթրիգի Բիւթալէթլու Ազարեան էֆէնտի հազրէթլէրի Թարաֆընտան մէրխասալըգլարա իրսալ օլընան վէ տիւնքի նիւսխէմիզտէ պու կիւն նէշրի վատ օլընան Կոնդակըն սուրէթի տիր.

ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Պատուական եղբարց մերոց ի Քրիստոս Արհի. և Գեր. վիճակաւոր Արքեպիսկոպոսաց և Եպիսկոպոսաց, Գերապատիւ Վարդապետաց, Ծարգոյապատիւ Քահանայից, և համօրէն բարեպաշտ Ժողովրդեան Պատրիարքութեանս Կիլիկիոյ ողջոյն և սէր բազմասցի ի Քրիստոս Յիսուս ի Տէր Մեր.

Ինչպէս ծանօթ է Ձեր ամենուն Մեր Վեհափառ Կայսեր կողմանէ Մեզ յանձնեալ Նուիրակութեամբ մը, ներկայ տարւոյ փետրուար ամսոյ 2ին, Ը. Ն. Տ. մայրաքաղաքէս դէպ ի Հռովմ մեկնեցանք, և Ձեր ամենուդ աղօթից նպաստիւքը յաջող ճանապարհորդութեամբ հասանք ի Հռովմ, ուր փառաւոր ընդունելութիւն մը գտանք, և քանի մի օր հանգչելէն յետոյ՝ Սրբազան Քահանայապետին ներկայացանք Մեր Օգոստափառ Կայսեր կողմանէ Մեզի յանձնուած արտաքոյ կարգի Նուիրակութեան պաշտօնը կատարելու համար. Թէ ինչպիսի շքեղութեամբ և սիրով Սրբազան Քահանայապետէն ընդունուեցանք, մինչ Ձեր ամենուն փոքր ի շատէ ծանօթ է, միւս կողմանէ գրեթէ անհնար է Մեզ զայն մանրամասն ի գիր առնուլ. Այսչափով միայն կը շատանամք թէ Քահանայապետին ընդունելութիւնն Մեր բարեխնամ և Վեհափառ Կայսեր և Նորին մեծազօր Տէրութեան փառաց և պատւոյ մեծութեան ըստ ամենայնի կը համապատասխանէր, և թէ աւելին երեւակայել չէր հնար. Քահանայապետն կայսերական թանկագին ընծայն, այսինքն միակնի հրաշալի մատանին և Նորին Վեհափառութեան ինքնագիր թուղթը սիրով և հաճութեամբ ընդունեցաւ, և Վեհափառ Կայսեր գեղեցիկ ձիրքերը և յատկութիւնները մեծապէս գովելէն և դրուատելէն և Մեծազօր Օսմանեան Պետութեան շնորհած կրօնի ազատութեան մասին իւր գոհութիւնը յայտնելէն յետոյ, Նոյն Պետութեան հպատակ եղող համօրէն Ուղղափառ ժողովրդոց՝ անոր միշտ հաւատարմութեամբ հնազանդելու և ծառայելու նուիրական խղճի պարտքը եւս կրկնեց և երեւցուց. Սրբազան Հայրն՝ Մեր անձին և համօրէն Պատրիարքութեանս նկատմամբ մեծ սէր, համակրութիւն և խնամք կը տածէ, զոր և բացայայտ կերպիւ կրկին և կրկին անգամ յայտնեց Մեզ՝ սաէպ սաէպ զՄեզ իւր ներկայութեան ընդունելով՝ և Արեւելքի և մանաւանդ Մեր Պատրիարքութեան վրայօք Մեզմէ մանրամասն տեղեկութիւններ խնդրելով և գորովագութ սիրով և հայրական հաճութեամբ զիջանելով Մեր աղաչանաց և խնդրանաց. Նոյն օրինակ պատիւ, սէր և համակրութիւն ցուցուցին ոչ միայն եկեղեցական բարձր պաշտօնատարք և վսեմաշուք ծիրանաւորք, այլ եւ Հռովմայեցի և օտարազգի իշխանազունք, դեսպանք և պաշտօնեայք. —Այսպէս պատուեալ և մեծարեալ մարտ ամսոյ Ն. Տ. 18ին Հռովմէն մեկնեցանք և հասանք ի Լիվօրնօ քաղաք Իտալիոյ՝ ուր Հայ Ուղղափառ գաղթականութիւն մի կայ իւր գեղեցիկ եկեղեցեաւ և երկու քահանայիւք. Յիշեալ եկեղեցւոյ հիմնարկութիւնը Կիլիկիոյ Ազարիա Կաթողիկոսի բրած է, այն ժամանակէ ի վեր առաջին անգամ՝ յիշեալ քաղաքին այցելութեան գնացող Կաթողիկոսն մեք եղած եմք. Ուստի այդ փոքրիկ գաղթականութիւնը ժողովեցինք յեկեղեցին և սուրբ Պատարագը մատուցինք, և մեր Կաթողիկոսական մէկ Կոնդակաւը մխիթարեցինք, յորդորելով զիրենք ի սէր, ի միութիւն և ի ճշգրիտ պահպանութիւն մեր հնաւանդ սուրբ ծիսից և արարողութեանց. Այդ փոքրիկ գաղթականութիւնն ի ցոյց իւր շնորհակալութեան և ի յիշատակ անմոռաց իւր երախտագիտութեան մեր այս այցելութեան պատմութիւնը մարմարեայ արձանագրութեամբ նոյն եկեղեցւոյ մէջ զետեղել որոշեց.

Լիվօրնօյէն մեկնելով հասանք ի Վենետիկ ի Սուրբ Ղազար Վանս Մխիթարեան Միաբանութեան, ուր նոյն Միաբանութեան Արհի. Գեր. Աբբահայրն և համօրէն Միաբանութիւնն շքեղ ընդունելութեամբ եւ հիւրամեծար սիրով զմեզ ընդունեցան և պատուեցին, ուր այց ելանք նաեւ Մուրատ—Ռափայէլեան վարժարանին, և նոյնպիսի պատուով ընդունուեցանք. Փափաքելի էր մեզ արդարեւ նոյն սէրը ընդերկար վայելել, այլ քանզի ժամանակն կը ստիպէր, ասոր համար Եւրոպիոյ քանի մի մայրաքաղաքներէն անցնելով, եւ ամեն տեղ եպիսկոպոսաց, կղերի եւ քաղաքական բարձր իշխանութեանց կողմանէ մեծաւ շքով ընդունուելէ յետոյ հասանք ի Վիեննա մայրաքաղաք Աւստրօ—Հունգարական կայսերութեան. Հոս եւս Վիեննայի Մխիթարեան Միաբանութիւնն սիրով հիւրընկալեց զՄեզ, և ինչպէս կանխաւ նոյն Միաբանութիւնն Մեզմէ խնդրած էր, Ապրիլ ամսոյ 11 Ն. Տ. ըստ Լատ. Զատկի երկրորդ օրը՝ իրենց ընտրեալ Աբբայ Գեր. Այտընեան Հայր Արսէն վարդապետը Եպիսկոպոս ձեռնադրեցինք մեծ հանդիսիւ և շքեղութեամբ և ի ներկայութեան խուռն բազմութեան մեծամեծաց և աւագանւոյ՝ որոնք մեծաւ հիացմամբ զզանչացան Մեր հայրենի ծիսից և արարողութեանց վսեմութեան և շքեղութեան, ուսպէս նաեւ Մեր Քահանայապետական և Արեւելեան զգեստուց և Կաթողիկոսական քօղին վրայ. Աւստրիոյ կայսրն եւս հաճեցաւ սիրով և պատուով ընդունիլ զՄեզ. Այս ամենէն յետոյ դարձանք ի Մայրաքաղաքս ամենայաջող ճամբորդութեամբ, ուր բոլոր Պերճապատիւ Նախարարաց կողմանէ մեծաւ պատուով ընդունուեցանք, և Եւրոպիոյ մէջ Մեր Մեծազօր Կայսեր և իւր բարեխնամ Տէրութեան գովեստները բրած և իրաւունքը պաշտպանած ըլլալնուս համար վսեմապատիւ Նախարարք Մեզի ջերմ՝ շնորհակալութիւններ մատուցին. Սրբազան Քահանայապետին ինչպէս բարձր հաճութեան իւրոյ, Օսմանեան Տէրութեան Նախարարաց ամենց առաջին և երկրորդ կարգի շքանշաններ շնորհած էր, և Վեհափառ Կայսրն իւր արքայական մարդասիրութեամբը բարեհաճեցաւ թոյլ տալ որ Մեք անձամբ ներկայացնենք իւրաքանչիւր Նախարարի իրեն շքանշանը.

Ուստի, Պատուական Եղբարք և սիրեցեալ Որդեակք, մեր ամենուն մեծ և նուիրական պարտքն է աղօթել առ Աստուած, Մեր բարեխնամ Վեհափառ Կայսեր բարօրութեան և երջանկութեան համար, որ ոչ միայն Մեր Սրբազան Հայրը արքայավայել ընծայով մը պատուասիրեց, այլ և նոյն ընծայն Նորին Սրբութեան ներկայացնելու բարձր պաշտօնին զՄեզ ընտրելով, Մեր ազգը և Պատրիարքութիւնը եւս պատուեց և մխիթարեց. Նոյնպէս աղօթելու ենք Սրբազան Հօր կենաց համար, որ թէպէտ և հայր հասարակաց, այլ յատուկ սէր, համակրութիւն և խնամք յայտնեց Մեր Կաթողիկոսութեան վրայ և բարեհաճեցաւ ամենայն սիրով շնորհել այն ամեն տրամադրութիւնները և անօրինութիւնները, զոր յօժար և ի բարգաւաճանս Կաթողիկոսական Աթոռոյս և հասարակութեանս իրմէ խնդրած էինք.

Շնորհակալ ըլլանք Աստուծոյ իրեն ամէն շնորհած բարեաց համար, և խնդրենք իրմէ որ Մեր հասարակութեան վրայ իւր շնորհաց առատութիւնը հեղու, մանաւանդ սէրը և խաղաղութիւնը, որովք օր ըստ օրէ Աստուծոյ երկրաւոր և երկնային Օրէնութեանց արժանի ըլլանք.

Տուեալ ի Կաթողիկոսարանէս որ ի Բերա Կ. Պօլսոյ, ի 27 աւուր ամսեանն ապրիլի Ն. Տ. 1887, և ի վեցերորդ Ամի Պատրիարքութեան Մերոյ.

Աղօթարար
ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՊԵՏՐՈՍ Ժ.
Կաթողիկոս Պատրիարք Կիլիկիոյ

ՆԵՐՍԷՍ Մ. Վ. ԱՃԷՄԵԱՆ
Քարտուղար Կաթողիկոսութեան

ԿԷՕՄԼԷԲ ԻԼԱՆԸ

Պէյօղլունտա Քիւչիւք-Բարմաղ գարուտա 18 նումէրօյը խանդուէ կէօմլէք-ֆիլիք իւլէ քէսպը չէօրէկի իթմիշ օլան Մ. Համարձում Բարազեան՝ պու տէ-ֆա էնվան կէօմլէք վէ պուտնա միւմա-սիլ ճէհեզ իչուն պէյազ թագըմ իսալ իթմէքտէ վէ թամիր տախի իճրա էյլ-մէքտէ օլաբիլը, վէ միւրաճաաթ խէ-ճէք զէվաթը կէրէք մալին կիւզէլ-կինտէն վէ կէրէք ֆիյաթը էհվէնիյ-թինտէն տօլայը խօշնուտ օլաճագլարը-նը էհալիի միհթէրէմէյէ իլան խէր։

15—7

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ
ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՄ

Լօնտրա 3 մայիս

Ինկիլ. էհամը Ինկ. Լիր.	102-13/16
Օսմ. էհամը աչքլուը	13-1/2
» » գաբանը	13-1/2
» » Սէրի Ա	22-
» » » Պ	13-3/4
» » » Ս	13-1/2
Օթօման 1871	73-
Օսմանլը Պանգասը	10-1/4
Ռուսիա իթիգրազը	95-3/4
Մըսրը տույ. մութթահլուէ	76-7/8
» իմթիյազը	96-5/8
Տաիրա Սանիյէ Մըսրը	71-1/8
Ռօլիտա իմթիգրազը	97-1/8
Մաճառիսթ. էհամը 1877	-
Գամպիո Բարիզ 3 այ վառէ	-

Բարիզ 3 մայիս

Ֆրանս. էհա. 3 % Ֆր.	80-22½
» » 4½ %	108-10
Նէյնի Օսմ. էհամը աչքլուը	13-57½
» » » գաբանը	13-55
Մէյլո